

Uniwersytet Warszawski

WPŁYW NA SPOŁECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE

na podstawie Programu
„Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy”

Raport na bazie
badania ewaluacyjnego

WARSZAWA

GRUDZIEŃ 2025

Spis treści

Wprowadzenie	3
Charakterystyka Programu „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy”	3
Założenia metodologiczne raportu.....	4
Analiza demograficzna i społeczna uczestników Programu	6
Region pochodzenia i rozmieszczenie geograficzne w Polsce	6
Struktura wykształcenia i pozycja zawodowa przed wojną.....	8
Sytuacja rodzinna i migracyjna.....	9
Sytuacja mieszkaniowa i stabilność pobytu.....	11
Podsumowanie profilu demograficznego.....	12
Ocena skuteczności i postrzegania szkoleń oraz wsparcia oferowanego w Programie	13
Motywacje do udziału i ogólna satysfakcja	13
Język kluczem do integracji: ocena szkoleń językowych.....	14
Wsparcie dla dobrostanu psychicznego: warsztaty psychologiczne	17
Rozwój kompetencji zawodowych i miękkich	19
Podsumowanie oceny skuteczności i postrzegania	20
Wpływ Programu na sytuację zawodową i ekonomiczną uczestników	21
Poprawa statusu na rynku pracy: od poszukiwania do stabilizacji	21
Bezpośredni wpływ udziału w Programie na ścieżkę kariery	22
Poprawa jakości zatrudnienia i dopasowania kwalifikacji	24
Wpływ na konkurencyjność i sytuację ekonomiczną	25
Satysfakcja z pracy – porównanie „przed” i „po”	26
Podsumowanie wpływu na sferę zawodową i ekonomiczną.....	30
Wpływ Programu na integrację społeczną, kompetencje językowe i dobrostan psychiczny	31
Integracja społeczna: od strukturalnych podstaw do budowania trwałych relacji.....	31
Kompetencje językowe: przełom komunikacyjny jako katalizator emancypacji	32
Dobrostan psychiczny: traumy i budowanie fundamentów odporności	34
Podsumowanie wpływu na aspekty społeczne, językowe i psychologiczne	34
Długofalowe perspektywy i plany uczestników oraz rola Programu w ich kształtowaniu	35
Kształtowanie postaw wobec niepewności i otwartość scenariuszy migracyjnych	35
Aktywacja postaw rozwojowych i inwestycja w dalszy kapitał ludzki.....	36
Wzmocnienie sprawczości zawodowej i otwarcie ścieżek kariery.....	37
Efekt międzypokoleniowy i poszerzenie horyzontów rodzinnych.....	37
Międzynarodowy wymiar skutków Programu – dyfuzja kapitału ludzkiego.....	38
Podsumowanie: Od reaktywacji do proaktywacji.....	40
Wnioski z działań Uniwersytetu Warszawskiego w ramach Programu „UW dla Ukrainy”	41
Spis wykresów	43

Wprowadzenie

Niniejszy raport stanowi kompleksową analizę wpływu Programu „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy”, realizowanego w latach 2022-2023, na społeczność międzynarodową, w szczególności na obywateli Ukrainy, którzy znaleźli się w Polsce w wyniku pełnoskalowej agresji rosyjskiej rozpoczętej 24 lutego 2022 roku.

Charakterystyka Programu „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy”

Program został zaprojektowany jako bezpośrednia odpowiedź na kryzys humanitarny i społeczny wywołany wojną. Skierowany był do obywateli Ukrainy, którzy przekroczyli granicę Polski 24 lutego 2022 roku lub później, niebędących tradycyjnymi odbiorcami szkolnictwa wyższego. Jego głównym celem było zapewnienie kompleksowego wsparcia edukacyjnego, psychologicznego, zawodowego i integracyjnego, umożliwiającego uczestnikom odnalezienie się w nowej rzeczywistości, podniesienie kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz zachowanie aktywności społecznej i zawodowej.

W ramach Programu zrealizowano szerokie spektrum działań, w tym:

- ◆ Szkolenia językowe: intensywne kursy głównie języka polskiego oraz angielskiego, a także niemieckiego, hiszpańskiego, włoskiego, francuskiego, portugalskiego, a nawet chińskiego.
- ◆ Wsparcie psychologiczne: warsztaty, konsultacje i webinaria mające na celu radzenie sobie ze stresem i traumą wojenną czy pomoc w adaptacji do nowej sytuacji życiowej.
- ◆ Doradztwo zawodowe i szkolenia miękkie: warsztaty z przedsiębiorczości, kształtowania kariery, kompetencji cyfrowych, zarządzania projektami, komunikacji itp.
- ◆ Działania integracyjne i adaptacyjne: spacery miejskie, wykłady otwarte, warsztaty dla dzieci i młodzieży (w tym przyrodnicze i artystyczne), wyjazdy integracyjne, wsparcie osób z niepełnosprawnościami, zajęcia edukacyjno-sportowe i in.
- ◆ Wsparcie infrastrukturalne: zapewnienie dostępu do sal dydaktycznych, platformy e-learningowej oraz sprzętu komputerowego.

Docelowo Programem miało zostać objętych 3 000 osób, jednak z uwagi na ogromne zainteresowanie ostatecznie do udziału w nim przystąpiło ponad 12 tys. Ukraińców, z czego wielu brało udział w kilkunastu, a nawet kilkudziesięciu formach wsparcia. Zajęcia podzielone zostały na 27 różnych aktywności i realizowane były przez 31 jednostek Uniwersytetu Warszawskiego ze wsparciem licznych podmiotów zewnętrznych (fundacje, organizacje, stowarzyszenia, szkoły, uczelnie wyższe i in.).

Całkowita wartość wydatków kwalifikowanych Programu wyniosła blisko 24 mln PLN (w tym 3% wkładu własnego UW). Środki te w całości zostały

zaklasyfikowane jako wydatki mające na celu łagodzenie kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie, zgodnie ze wskaźnikami określonymi w dokumentacji.

Założenia metodologiczne raportu

Niniejszy raport opiera się na analizie danych pochodzących z:

- 1) Dokumentacji formalnej Programu (wniosek, aneks, zestawienia budżetowe, wskaźniki realizacji).
- 2) Ilościowych danych ewaluacyjnych z ankiety przeprowadzonej w okresie listopad-grudzień 2025 r. wśród uczestników Programu. Analiza obejmuje odpowiedzi 380 respondentów.
- 3) Kontekstu społeczno-ekonomicznego dotyczącego integracji uchodźców z Ukrainy w Polsce, z odwołaniem do raportów instytucji publicznych (m.in. Urzędu do Spraw Cudzoziemców, GUS) oraz organizacji pozarządowych.

Program „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” został zaprojektowany nie jako doraźna reakcja, lecz jako strategiczna interwencja społeczna, której architektura opierała się na fundamencie akademickiej wiedzy i wcześniejszych doświadczeniach zespołu badawczo-dydaktycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Projektodawcy, czerpiąc z dorobku naukowego w dziedzinach glottodydaktyki, socjologii migracji, psychologii kryzysowej oraz analiz rynku pracy, przeprowadzili wstępną, pogłębioną diagnozę potrzeb wyłaniającej się grupy docelowej. Analiza ta wykroczyła poza oczywiste zapotrzebowanie na pomoc humanitarną, identyfikując kluczową lukę: dramatyczne niedopasowanie między wysokim kapitałem ludzkim uchodźców z Ukrainy (specjaliści, menedżerowie, naukowcy) a barierami uniemożliwiającymi jego wykorzystanie w polskim kontekście społecznym i gospodarczym. W oparciu o to rozpoznanie, zespół naukowców i praktyków z UW celowo skonstruował Program nie jako zestaw pojedynczych kursów, lecz jako spójny ekosystem wsparcia. Jego integralnymi i wzajemnie wzmacniającymi się komponentami stały się: intensywne kształcenie językowe (jako narzędzie emancypacji), wsparcie psychologiczne (jako fundament odporności i sprawczości), doradztwo zawodowe oraz działania integracyjne (jako sieciowa platforma budowania kapitału społecznego). Taka konstrukcja, wyrosła z metodycznej analizy potrzeb, pozwoliła przekształcić projekt z aktu pomocy w inwestycję w potencjał ludzki, mającą na celu nie tylko adaptację, ale aktywne włączenie wysokowykwalifikowanych osób w struktury społeczne i ekonomiczne Polski.

Program „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy”, choć skierowany do obywateli Ukrainy, z założenia przekroczył granice lokalnej interwencji, projektując swoje oddziaływanie w wymiarze międzynarodowym. Jego prawdziwa skala ujawnia się w geograficznej dyspersji uczestników po zakończeniu wsparcia. Dane ewaluacyjne wskazują, że wiedza, kwalifikacje językowe i społeczne nabyte w Programie stały się mobilnym kapitałem, który jego beneficjenci przenoszą do różnych krajów. Obecnie osoby objęte Programem przebywają nie tylko w Polsce i Ukrainie, ale

również w innych państwach Europy i świata. Ta diaspora absolwentów, wyposażonych w konkretne kompetencje wypracowane na Uniwersytecie Warszawskim, czyni z Programu nie tylko element polskiej polityki integracyjnej, ale także instrument miękkiego wpływu i budowania mostów międzyludzkich o zasięgu kontynentalnym. Inwestycja w jednostkę okazuje się zatem inwestycją w sieć powiązań, której efekty wykraczają daleko poza miejsce pierwotnej interwencji.

Głównym celem raportu jest udokumentowanie i podkreślenie międzynarodowego oraz społecznego wymiaru działalności Uniwersytetu Warszawskiego postrzeganej przez pryzmat skuteczności Programu, ukazanie go jako modelowego przykładu zaangażowania instytucji akademickiej w rozwiązywanie kryzysów humanitarnych oraz wzmacnianie spójności społecznej. Raport ma charakter analityczno-podsumowujący, a jego struktura prowadzi od ogólnej charakterystyki beneficjentów, poprzez ocenę wpływu na konkretne sfery życia (edukacja, rynek pracy, integracja, dobrostan psychiczny), aż do rekomendacji i wniosków na przyszłość.

Uniwersytet Warszawski, realizując ten Program, nie tylko wypełnił swoją „trzecią misję” polegającą na służbie społeczeństwu, ale także aktywnie włączył się w międzynarodową solidarność, oferując realne, merytoryczne i długofalowe wsparcie dla grupy znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej.

Analiza demograficzna i społeczna uczestników Programu

Skuteczność działań pomocowych i integracyjnych jest głęboko uzależniona od precyzyjnego rozpoznania charakterystyki grupy docelowej. Analiza danych ankietowych (N=380) pozwala na stworzenie szczegółowego profilu społeczno-demograficznego uczestników Programu, co z kolei umożliwia ocenę trafności i adekwatności zaprojektowanego wsparcia. Grupa beneficjentów Programu „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” nie była jednorodna; stanowiła przekrój ukraińskiego społeczeństwa, które w obliczu wojny zmuszone było do nagłej migracji.

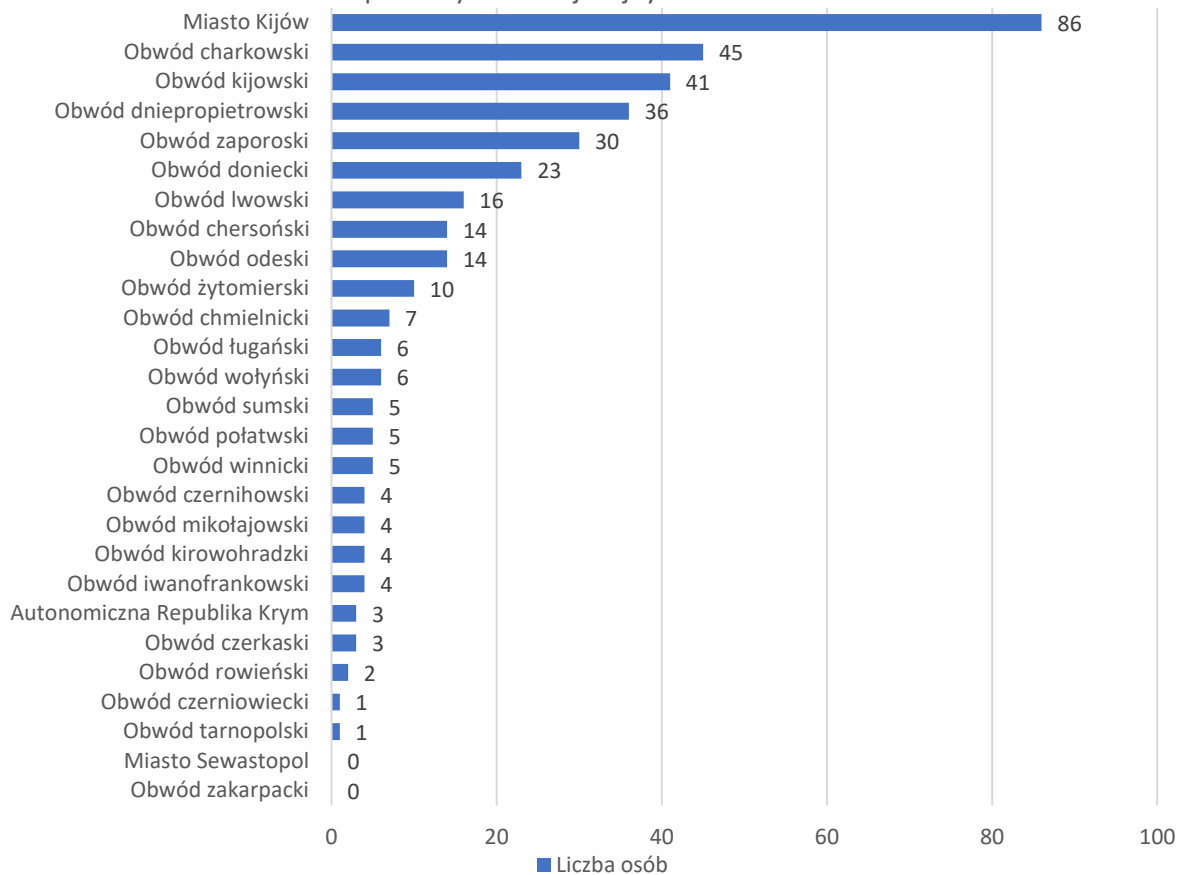
Badanie adresowane było wyłącznie do pełnoletnich uczestników Programu. Pierwsze zajęcia rozpoczęły się w listopadzie 2022 r., więc większość respondentów przebywała już wówczas od kilku miesięcy w Polsce.

Region pochodzenia i rozmieszczenie geograficzne w Polsce

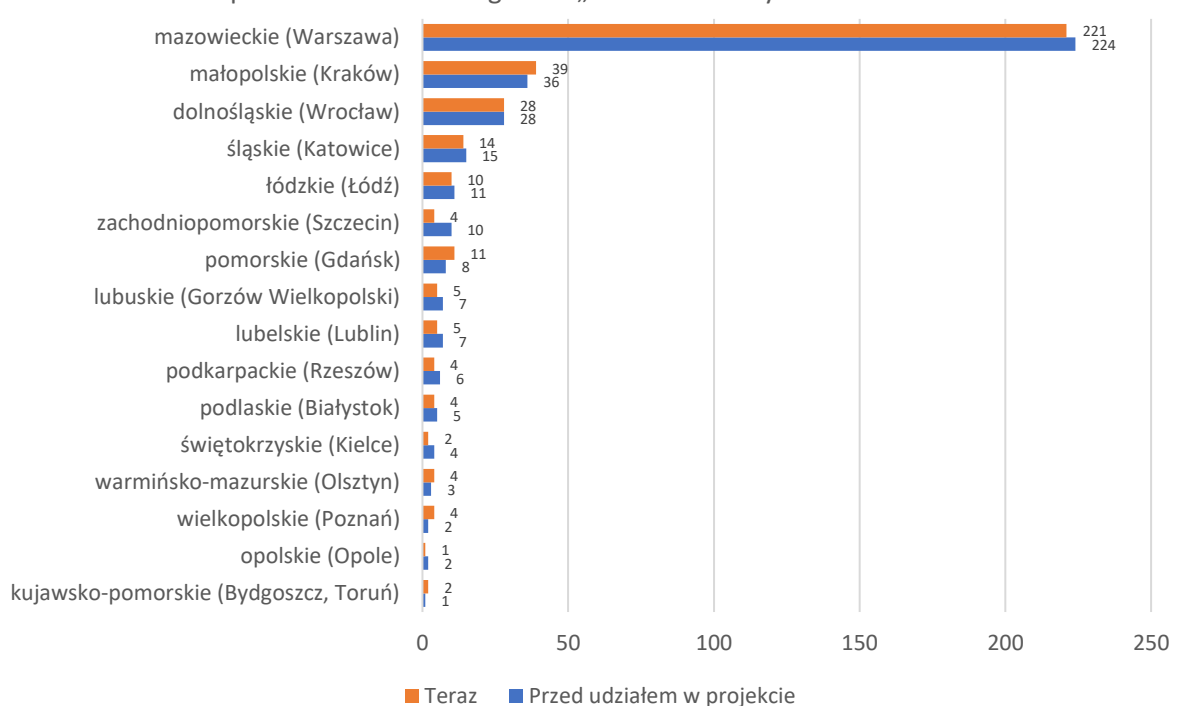
Uczestnicy Programy pochodzili ze wszystkich regionów Ukrainy, co odzwierciedla ogólnokrajowy zasięg kryzysu migracyjnego (wyk. 1). Najliczniej reprezentowane były obszary metropolitalne i regiony bezpośrednio dotknięte działaniami wojennymi lub znajdujące się w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Prawie 23% respondentów (86 osób) przed wojną mieszkało w mieście Kijowie, a kolejne 11% (41 osób) w obwodzie kijowskim. Znaczącą grupę stanowili także mieszkańcy obwodu charkowskiego (12%, 45 osób), dniepropietrowskiego (9,6%, 36 osób), donieckiego (6,1%, 23 osoby) oraz zaporoskiego (8%, 30 osób). Ta struktura geograficzna jest zbieżna z ogólnymi danymi dotyczącymi wewnętrznych i zewnętrznych przepływów migracyjnych z Ukrainy po 24 lutego 2022 roku, gdzie największe miasta i regiony wschodnie były głównymi źródłami uchodźców (źródło: raporty UNHCR oraz Urzędu do Spraw Cudzoziemców RP).

Po przyjeździe do Polski uczestnicy w zdecydowanej większości osiedlili się w województwie mazowieckim, a konkretnie w Warszawie i aglomeracji (wyk. 2). Przed udziałem w Programie 60,7% (224 osoby) deklaroowało pobyt w tym regionie, a po jego zakończeniu odsetek ten utrzymał się na bardzo podobnym poziomie (59,9%, 221 osób). Drugim pod względem popularności regionem było województwo małopolskie (Kraków) – 9,8% przed i 10,6% po projekcie. Koncentracja beneficjentów w największych ośrodkach miejskich Polski (Warszawa, Kraków, Wrocław, Gdańsk) jest typowa dla wzorców migracji zarobkowej i edukacyjnej, a także odzwierciedla dostępność rozbudowanej infrastruktury pomocowej i sieci społecznych w metropoliach.

Wyk. 1. W jakim obwodzie Ukrainy mieszkał(a) Pan(i) przed wybuchem pełnowymiarowej wojny w 2022 roku?

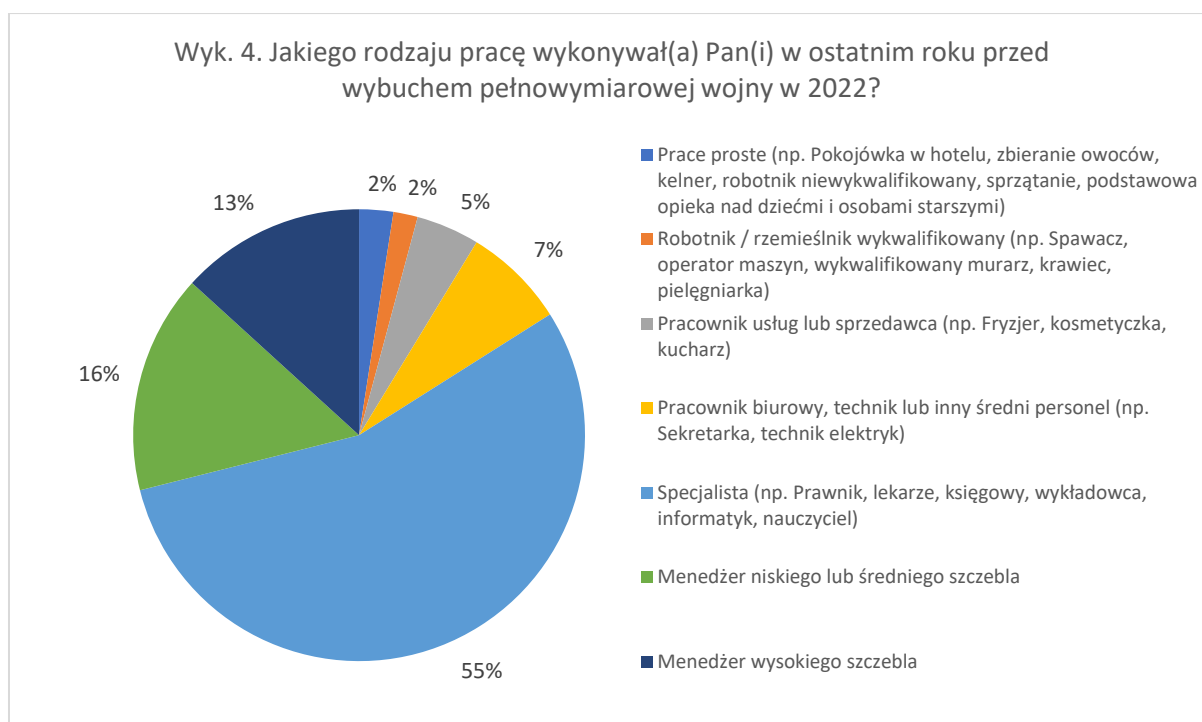
Wyk. 2. W którym województwie w Polsce przebywał(a) Pan(i) bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” oraz obecnie?

Struktura wykształcenia i pozycja zawodowa przed wojną

Niezwykle istotnym, wyróżniającym czynnikiem analizowanej grupy jest jej wyjątkowo wysoki poziom wykształcenia. Dane są tu jednoznaczne i mają kluczowe znaczenie dla zrozumienia potrzeb oraz potencjału uczestników. Ponad 93% respondentów posiadało wyższe wykształcenie (wyk. 3). W tym:

- ◆ 73,7% (278 osób) – wykształcenie wyższe magisterskie lub lekarskie;
- ◆ 10,9% (41 osób) – wykształcenie licencjackie lub inżynierskie;
- ◆ 8,8% (33 osoby) – stopień naukowy doktora lub wyższy.

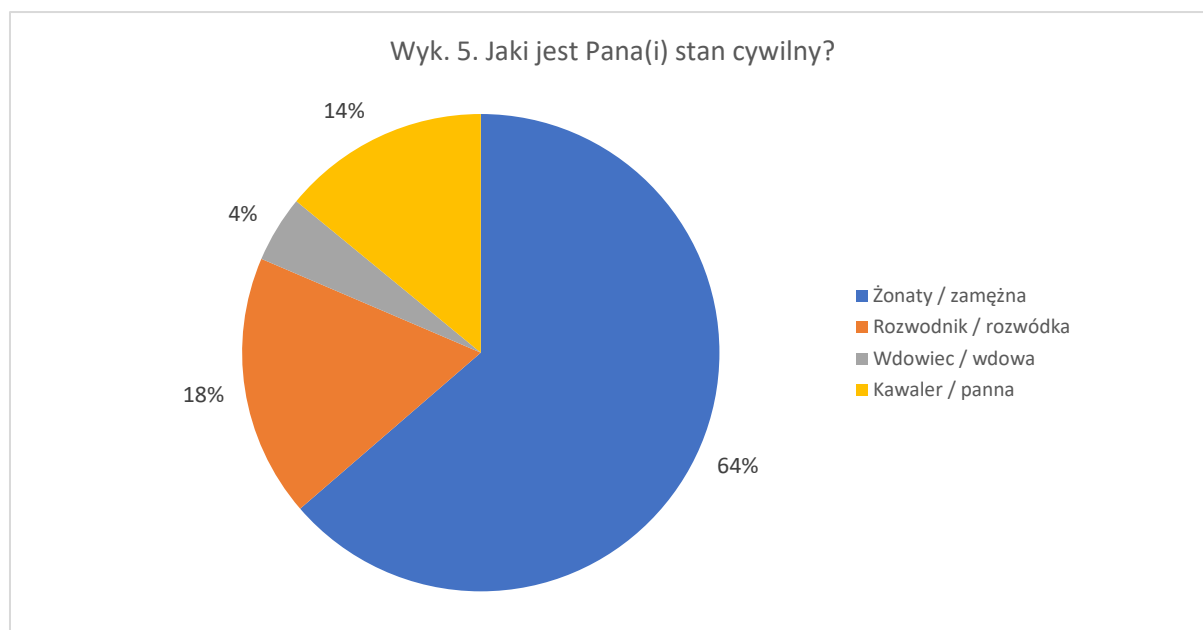

Taka struktura zdecydowanie odbiega od średniej dla populacji ukraińskich uchodźców w Polsce i wskazuje, że Program przyciągnął głównie przedstawicieli inteligencji, kadry specjalistycznej i akademickiej. Potwierdza to analiza zawodów wykonywanych przed wojną (wyk. 4). W ostatnim roku przed inwazją 55,1% osób

pracujących (158 osób) pracowało jako specjaliści (prawnicy, lekarze, informatycy, nauczyciele, wykładowcy), a kolejne 28,9% (83 osoby) pełniło funkcje menedżerskie (niski, średni i wysoki szczebel). Łącznie oznacza to, że ponad 80% aktywnych zawodowo uczestników Programu przed wojną zajmowało wysokokwalifikowane stanowiska, wymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji. Dominacja zawodów specjalistycznych i menedżerskich w grupie docelowej podkreśla wagę oferowanego przez UW wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego, przekwalifikowania i integracji na polskim rynku pracy na poziomie adekwatnym do ich kwalifikacji.

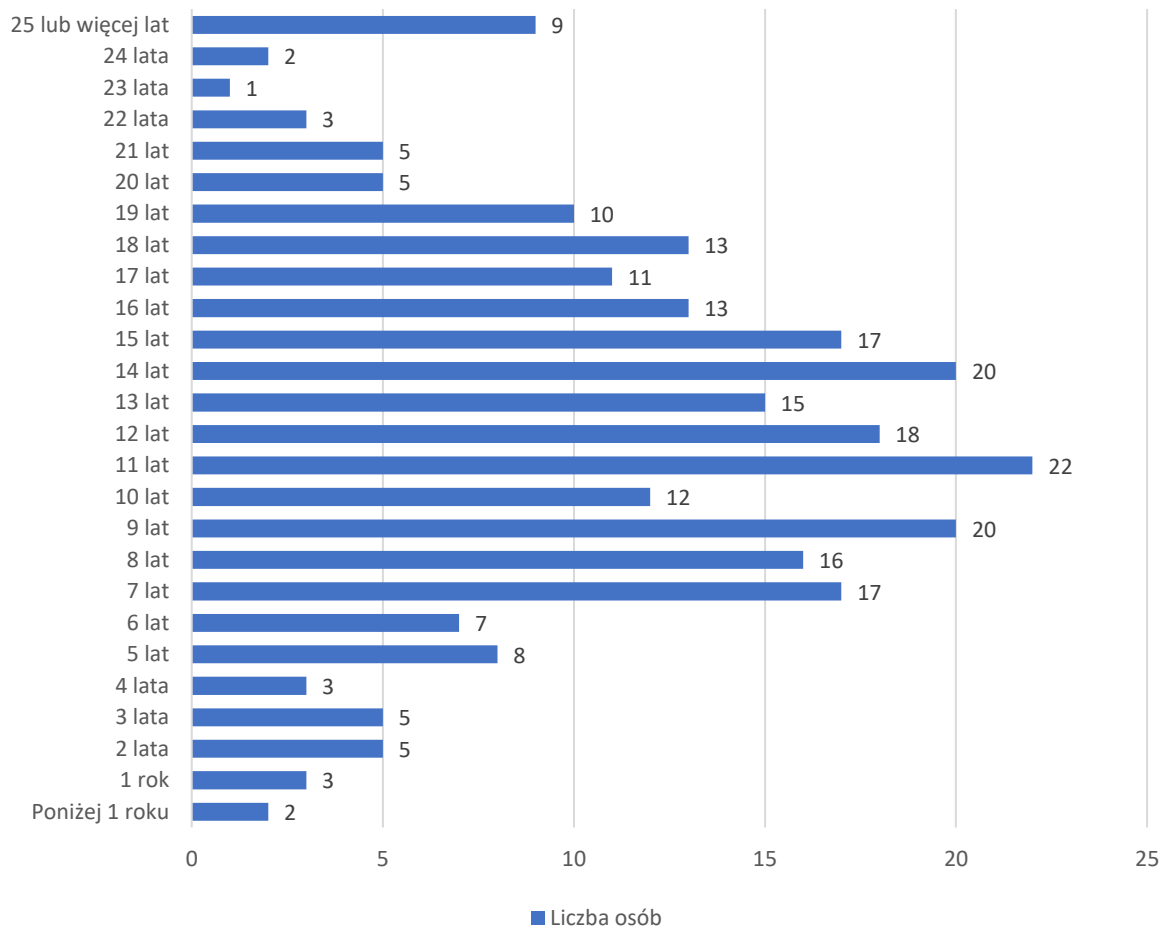
Sytuacja rodzinna i migracyjna

Profil rodzinny uczestników odzwierciedla typowy dla migracji wojennych wzorzec, w którym to kobiety często przybywają z dziećmi. 64% respondentów (240 osób) deklaruje stan cywilny żonaty/zamężna (wyk. 5). Co istotne, 72,1% (264 osoby) potwierdziło, że w Polsce przebywa z nimi co najmniej jedno dziecko. Rozkład wieku dzieci wskazuje na przewagę osób w wieku szkolnym i nastoletnim (wyk. 6), co implikuje dodatkowe wyzwania związane z zapewnieniem edukacji i opieki, ale także wskazuje na szczególną wrażliwość tej grupy na wsparcie psychologiczne i adaptacyjne. Fakt ten był uwzględniony w Projekcie poprzez organizację licznych warsztatów i wyjazdów dla dzieci i młodzieży.

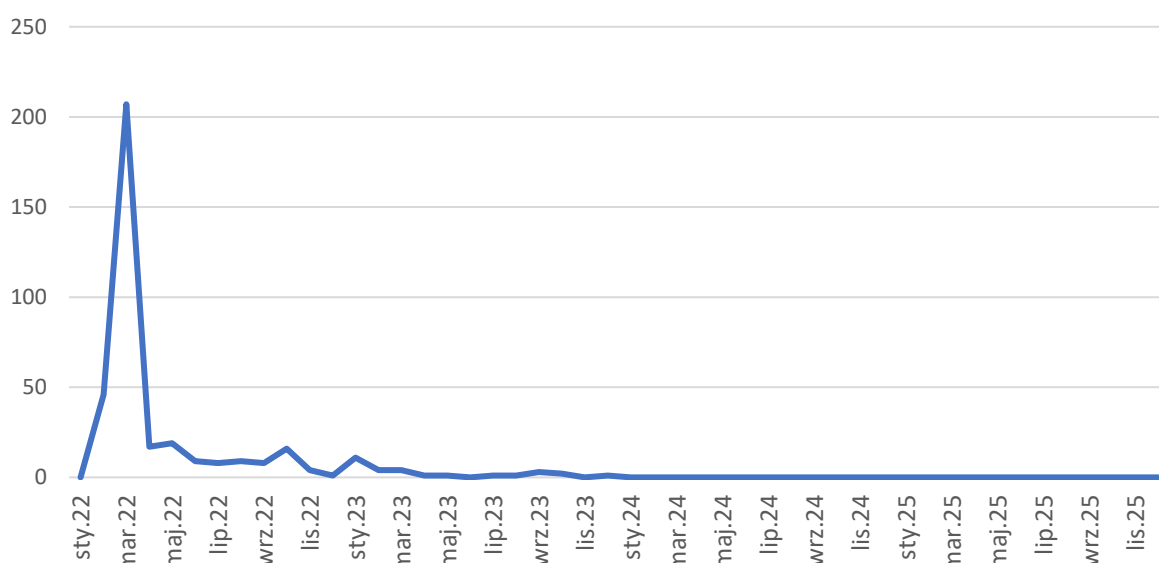

Analiza czasu przyjazdu do Polski jednoznacznie wskazuje na charakter nagłej migracji kryzysowej. Zdecydowana większość, bo 77,5% respondentów (289 osób), przekroczyła granicę Polski w ciągu pierwszych czterech miesięcy wojny – w lutym (46), marcu (207), kwietniu (17) lub maju (19 osób) 2022 roku (wyk. 7). Kolejne miesiące przynosiły już znacznie mniejsze grupy przybywających. To potwierdza, że Program UW został uruchomiony jako szybka i adekwatna temporalnie odpowiedź na największą falę uchodźczą.

Wyk. 6. W jakim wieku jest najmłodsze dziecko przebywające z Panią/Panem w Polsce?

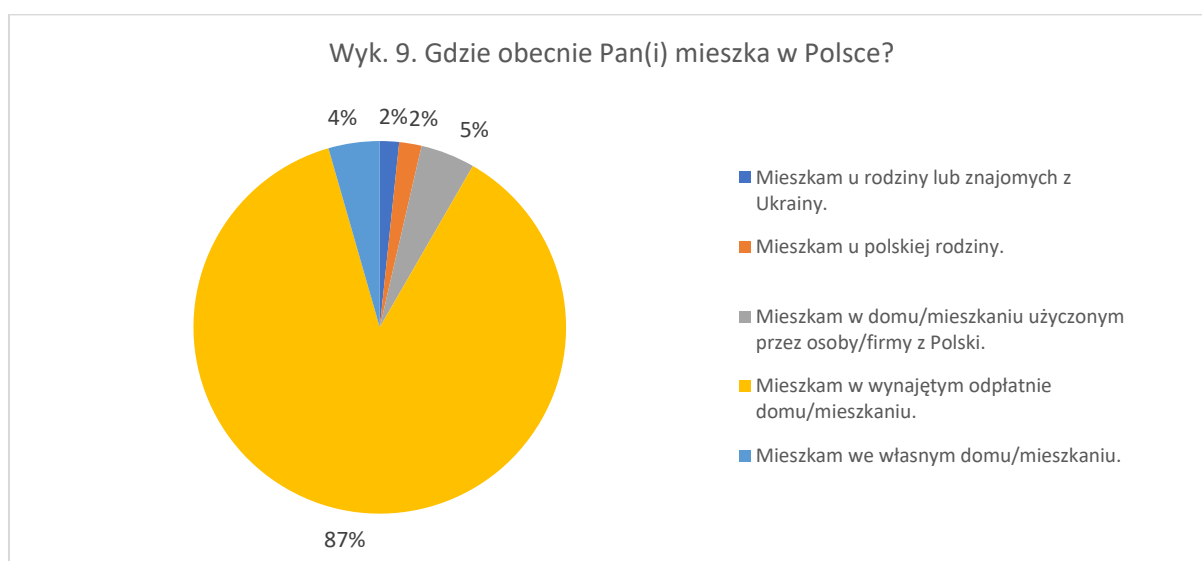
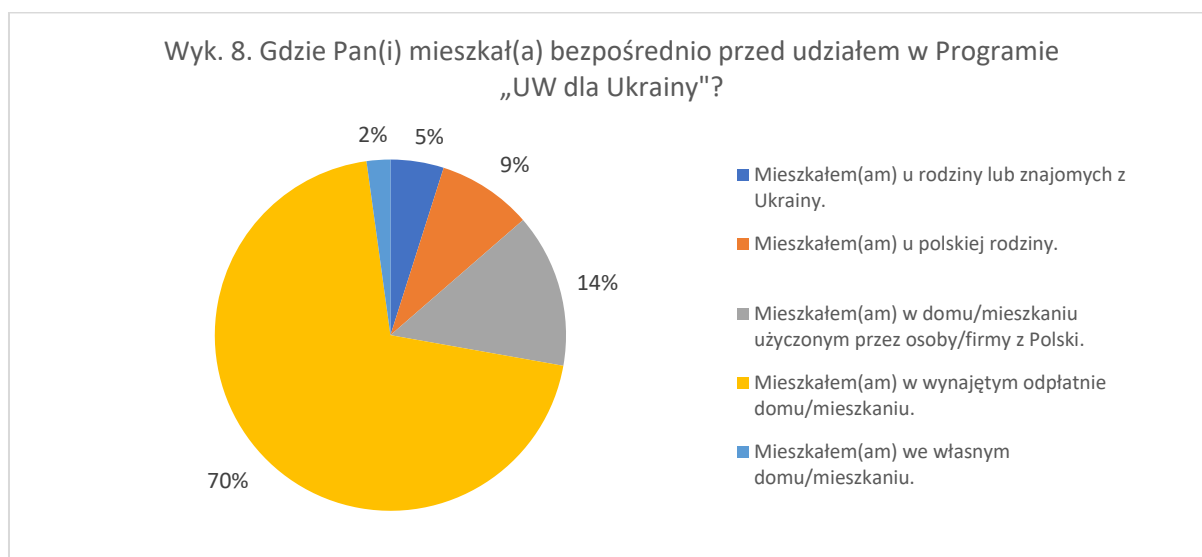

Wyk. 7 Kiedy po raz pierwszy przyjechał(a) Pan(i) do Polski po wybuchu wojny w 2022 roku?

Sytuacja mieszkaniowa i stabilność pobytu

Dane dotyczące sytuacji mieszkaniowej pokazują wyraźny trend w kierunku uniezależniania się i stabilizacji. Bezpośrednio przed udziałem w Programie najczęstszym modelem było mieszkanie w wynajętym odpłatnie mieszkaniu (70%, 257 osób), co wskazywało na względną samodzielność (wyk. 8). Znacząca grupa korzystała też z gościnności – 14,2% (52 osoby) mieszkało w lokalu użyczonym przez osoby/firmy z Polski, a 8,2% (32 osoby) u polskiej rodziny. Po zakończeniu udziału w Programie trend umacniania samodzielności pogłębił się. Odsetek osób wynajmujących mieszkania wzrósł do 87,2% (314 osób), a liczba osób korzystających z darmowej gościnności (polska rodzina, użyczenie) znacząco spadła (wyk. 9). Wzrosła także, choć wciąż symbolicznie, liczba osób mieszkających we własnym domu/mieszkaniu w Polsce (z 8 do 16). Ta ewolucja świadczy o postępującej integracji i dążeniu do normalizacji życia, w czym Program mógł odegrać istotną rolę poprzez wzmocnienie kompetencji zwiększających szanse na rynku pracy i samodzielność finansową.

Podsumowanie profilu demograficznego

Uczestnik Programu „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” to statystycznie wysoko wykształcona osoba (najczęściej z tytułem magistra), która przed wojną pracowała na stanowisku specjalisty lub menedżera w dużym ukraińskim mieście, najprawdopodobniej w Kijowie lub regionie wschodnim. Do Polski przyjechała z dziećmi w pierwszych tygodniach wojny, osiedlając się w Warszawie lub innym dużym polskim mieście. Początkowo mogła korzystać z tymczasowej gościnności, ale dążyła do szybkiego uniezależnienia się, o czym świadczy przejście na wynajem długoterminowy.

Ten szczegółowy profil potwierdza, że Program Uniwersytetu Warszawskiego nie był działaniem ogólnym, lecz precyzyjnie trafiał w potrzeby specyficznej, wartościowej społecznie grupy: wyedukowanych, zmotywowanych do działania profesjonalistów, którzy znaleźli się w ekstremalnie trudnej sytuacji życiowej, wymagającej nie tylko pomocy doraźnej, ale przede wszystkim wsparcia w odbudowie swojej pozycji zawodowej i społecznej w nowym kraju. Skoncentrowanie się na tej grupie maksymalizowało potencjalny społeczny zwrot z inwestycji, ponieważ wzmacnianie kapitału ludzkiego o tak wysokich kwalifikacjach przynosi korzyści zarówno Polsce (rynek pracy, innowacyjność), jak i przyszłej odbudowie Ukrainy.

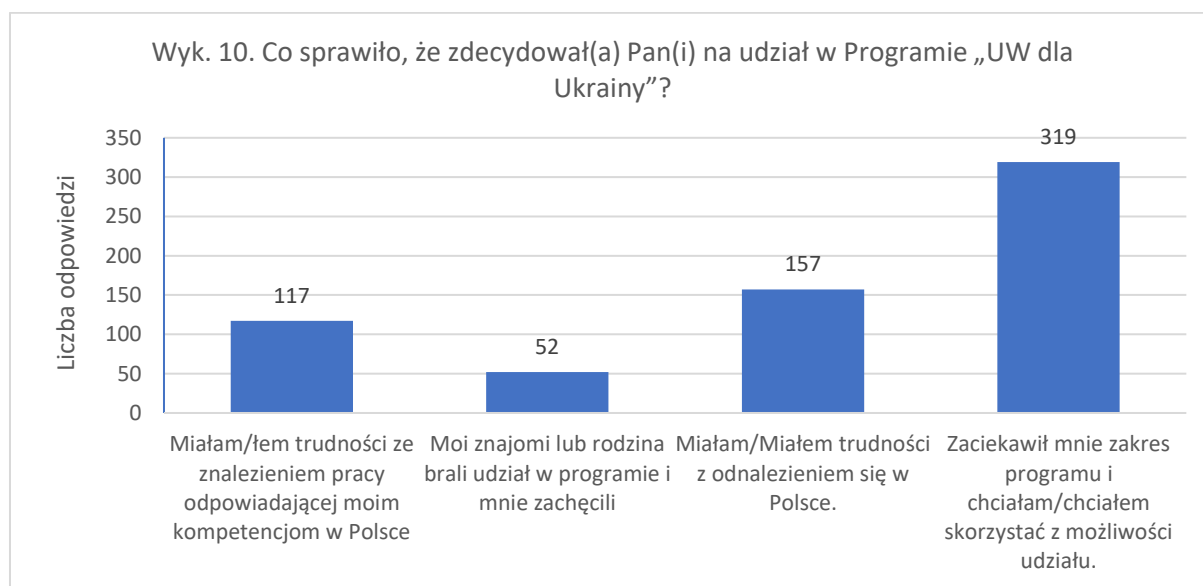
Ocena skuteczności i postrzegania szkoleń oraz wsparcia oferowanego w Programie

Skuteczność Programu „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” mierzona jest nie tylko przez twarde wskaźniki liczbowe, lecz także przez subiektywną ocenę i doświadczenia jego bezpośrednich beneficjentów. Analiza danych ankietowych dostarcza niezwykle cennego, wielowymiarowego obrazu postrzegania jakości, użyteczności i realnego wpływu poszczególnych form wsparcia. Wyniki te jednoznacznie wskazują na wysoką trafność programową i bardzo pozytywny odbiór działań Programu przez uczestników.

Motywacje do udziału i ogólna satysfakcja

Kluczowym wskaźnikiem adekwatności Programu są motywacje, które kierowały uczestnikami. Najczęściej wskazywanym powodem (84,6% respondentów, 319 osób) było zainteresowanie zakresem Programu i chęć skorzystania z oferowanych możliwości (wyk. 10). To świadczy o tym, że Program nie był postrzegany jako doraźna pomoc, lecz jako wartościowa, rozwojowa inicjatywa. Na drugim miejscu znalazły się trudności z odnalezieniem się w Polsce (41,6%, 157 osób), co bezpośrednio wskazuje na trafność celów integracyjnych Programu. Co trzecia osoba (31%, 117 osób) zgłaszała trudności ze znalezieniem pracy odpowiadającej kompetencjom, potwierdzając potrzebę wsparcia zawodowego.

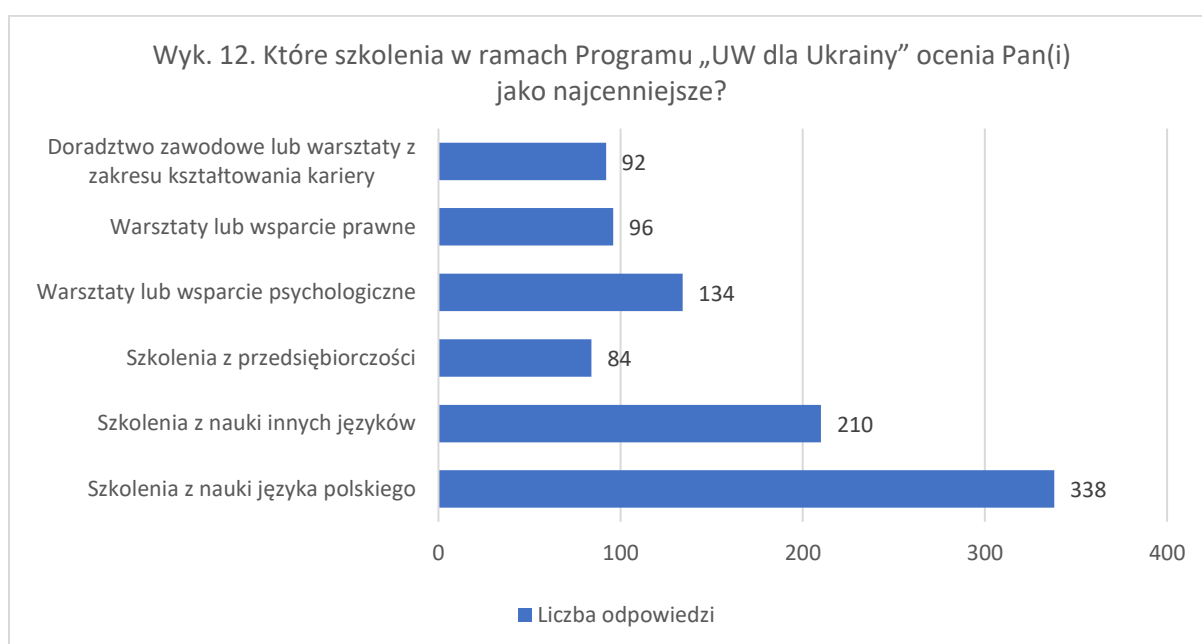
Ogólna satysfakcja z udziału w Programie jest przytłaczająco pozytywna. Aż 98,9% uczestników (373 osoby) zadeklarowało, że jest zadowolonych z udziału, w tym 83,3% (314 osób) – „zdecydowanie tak” (wyk. 11). Odsetek osób niezadowolonych jest marginalny (1,1%, 4 osoby). Ten wynik jest niezwykle silnym komunikatem, potwierdzającym, że Uniwersytet Warszawski zaoferował wsparcie nie tylko potrzebne, ale także realizowane na najwyższym, dostrzeganym przez odbiorców poziomie.

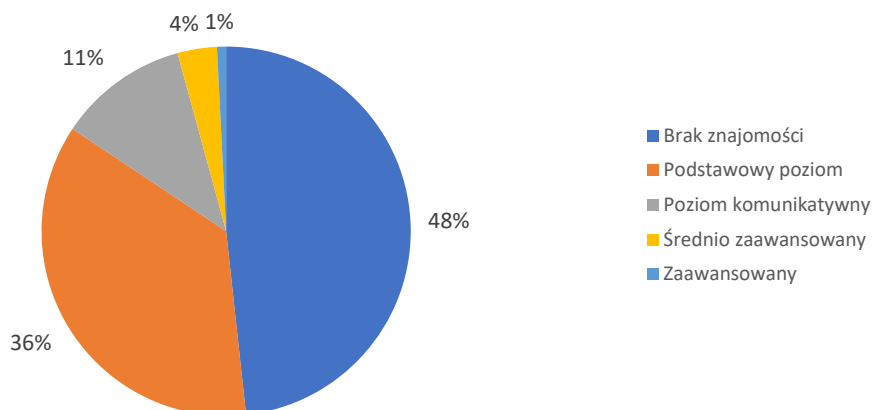
Język kluczem do integracji: ocena szkoleń językowych

Szkolenia językowe stanowiły filar Programu (wyk. 12). Ich ocena jest jednoznaczna: najcenniejsze były szkolenia z języka polskiego – wskazało je 89,7% respondentów (338 osób). Kolejne w rankingu były szkolenia z innych języków (55,7%, 210 osób). Ta preferencja ma głębokie uzasadnienie w twardych danych dotyczących realnej poprawy kompetencji językowych.

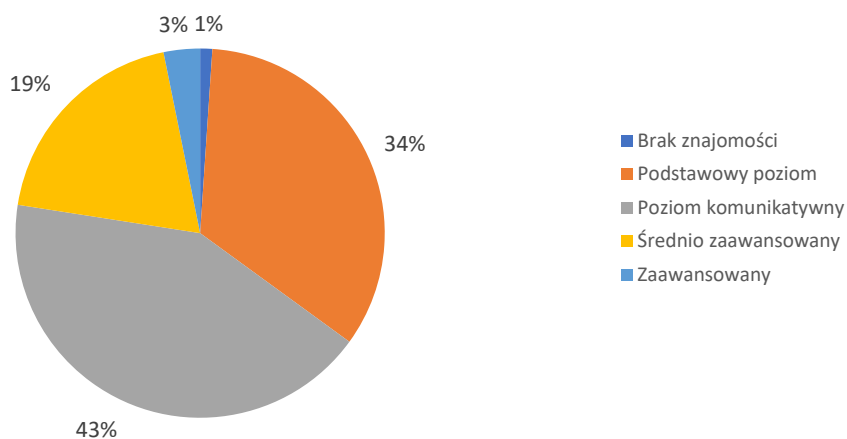

Język polski: Analiza samooceny znajomości języka polskiego pokazuje dramatyczną i pozytywną zmianę. Przed udziałem w Programie jedynie 15,6% (59 osób) oceniało swój poziom na komunikatywny lub wyższy (wyk. 13). Bezpośrednio po Programie odsetek ten wzrósł do 65% (245 osób; wyk. 14)), a w momencie badania (po dalszym czasie) sięgnął 83,3% (314 osób, wyk. 15). Liczba osób deklarujących brak znajomości języka spadła ze 182 do zaledwie 3 (przy czym

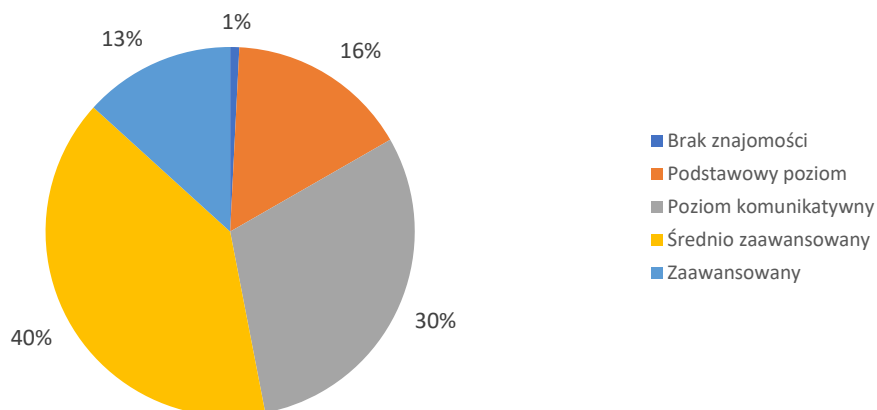
Wyk. 13. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka polskiego bezpośrednio przed rozpoczęciem udziału w Programie?

Wyk. 14. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka polskiego po zakończeniu udziału w Programie?

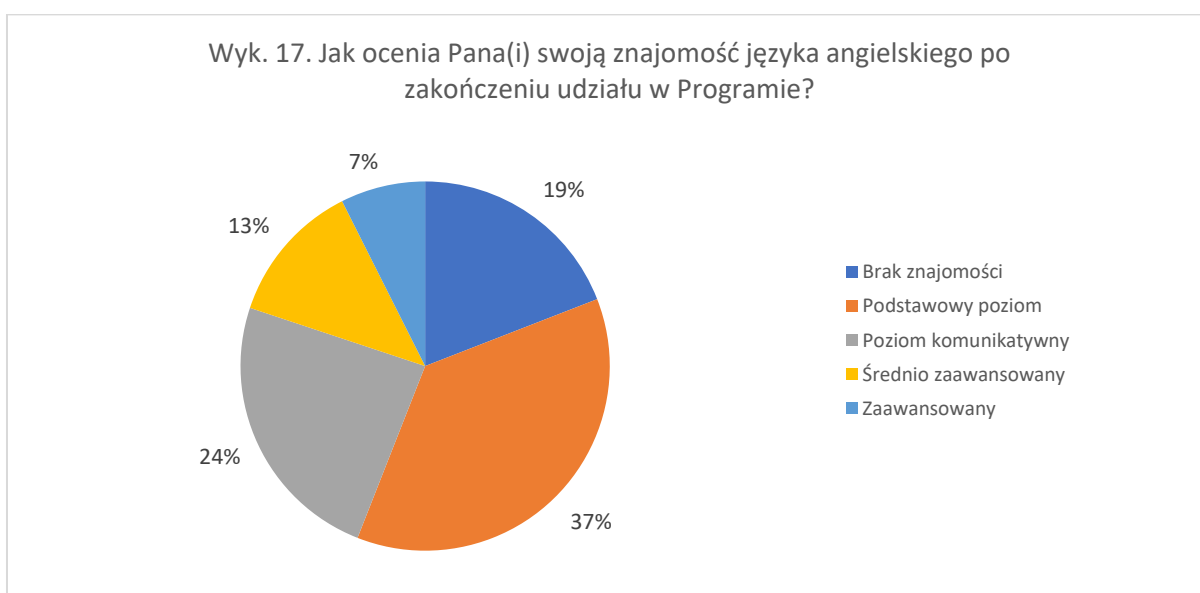
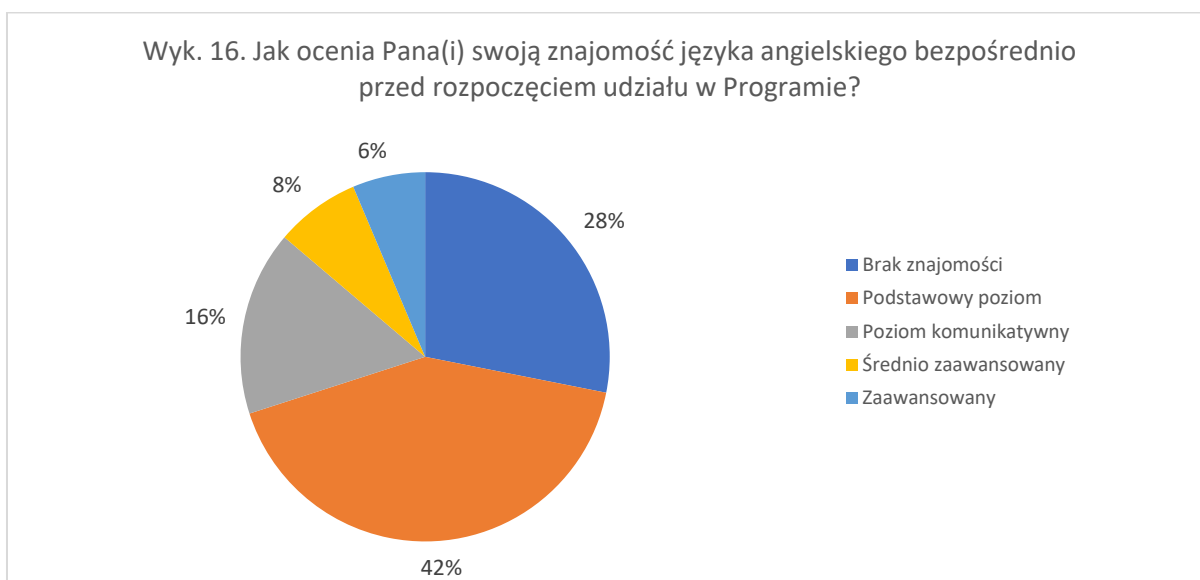

Wyk. 15. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka polskiego obecnie?

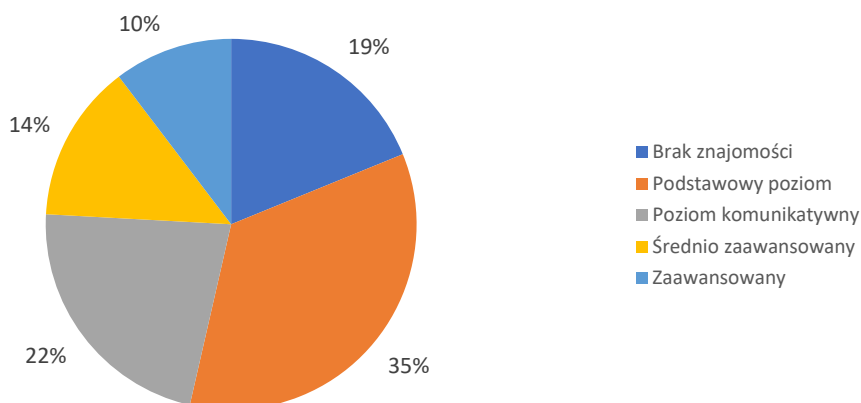

należy zauważyć, że nie każdy uczestnik Programu brał udział w szkoleniach językowych). Jest to jeden z najbardziej wymiernych i spektakularnych sukcesów przedsięwzięcia, mający bezpośrednie przełożenie na wszystkie sfery życia: od codziennych sprawunków, przez edukację dzieci, po rynek pracy. Dane te korelują z ogólnopolskimi obserwacjami, gdzie nauka języka polskiego jest absolutnym priorytetem dla uchodźców z Ukrainy (źródło: raporty Centrum Badania Opinii Społecznej).

Język angielski: Wzrost kompetencji w języku angielskim, choć obecny, jest mniej wyraźny. Można to interpretować przez pryzmat wyjściowego, relatywnie wysokiego poziomu tej grupy (przed Programem 30,3% osób deklarowało poziom komunikatywny lub wyższy; wyk. 16) oraz przez fakt, że w kontekście życia w Polsce priorytetem stał się język polski. Mimo to Program przyczynił się do utrwalenia i rozwinięcia tych kompetencji, istotnych na globalnym rynku pracy (wyk. 17-18).

Wyk. 18. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka angielskiego obecnie?

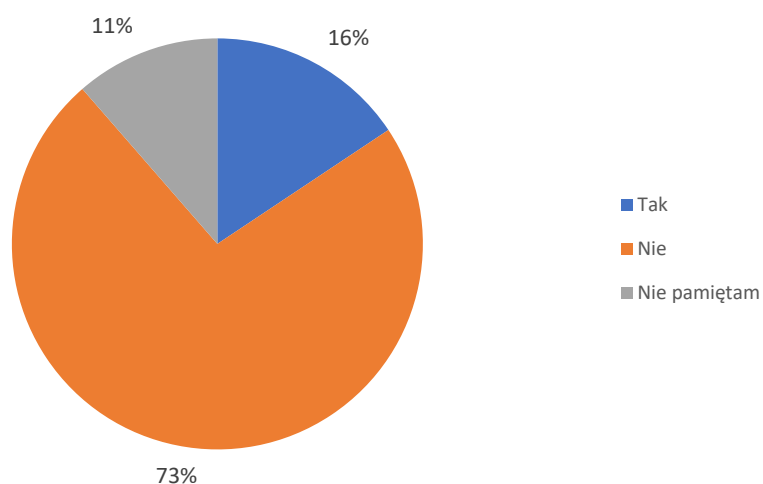

Wsparcie dla dobrostanu psychicznego: warsztaty psychologiczne

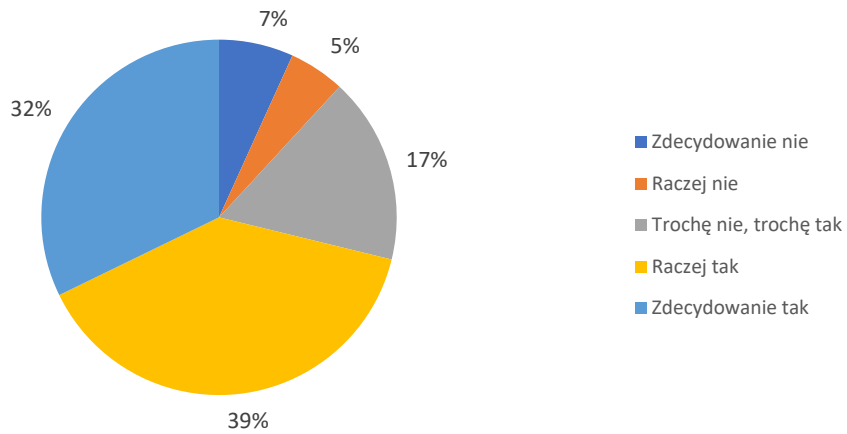
Program wykraczał daleko ponad wsparcie czysto uytylitarne, adresując kluczowy aspekt kryzysu uchodźczego – traumę i stres. W warsztatach psychologicznych uczestniczyło 15,6% badanej grupy (wyk. 19). Wśród nich:

- ◆ 71,2% (42 osoby) oceniło je jako pomocne lub zdecydowanie pomocne w radzeniu sobie ze stresem (wyk. 20);
- ◆ 69,5% (41 osób) stwierdziło, że ich samopoczucie poprawiło się po tych warsztatach (wyk. 21);
- ◆ 54,2% (32 osoby) deklaruje stosowanie na co dzień technik poznanych podczas zajęć (wyk. 22).

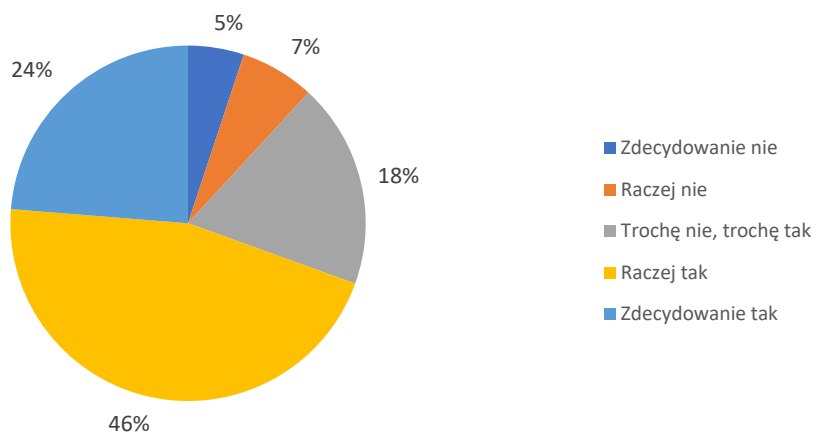
Wyk. 19. Czy uczestniczył(a) Pan(i) w warsztatach psychologicznych?

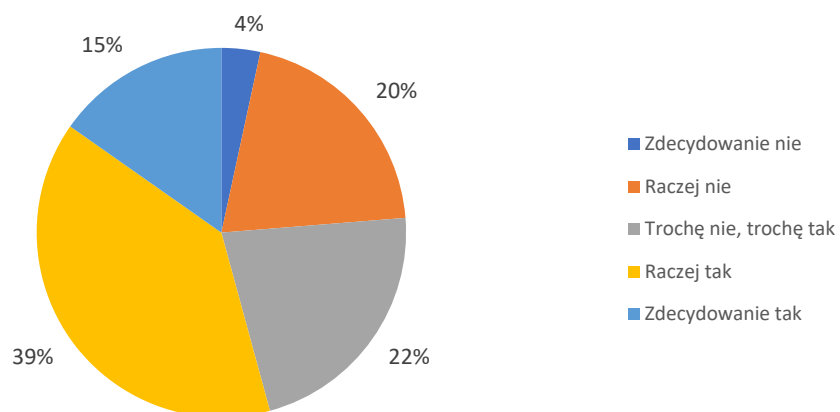
Wyk. 20. Czy warsztaty psychologiczne były pomocne w radzeniu sobie ze stresem?

Wyk. 21. Czy po warsztatach psychologicznych Pana(i) samopoczucie zmieniło się na lepsze?

Wyk. 22. Czy stosuje Pan(i) na co dzień coś, o czym dowiedział(a) się Pan(i) podczas warsztatów psychologicznych?

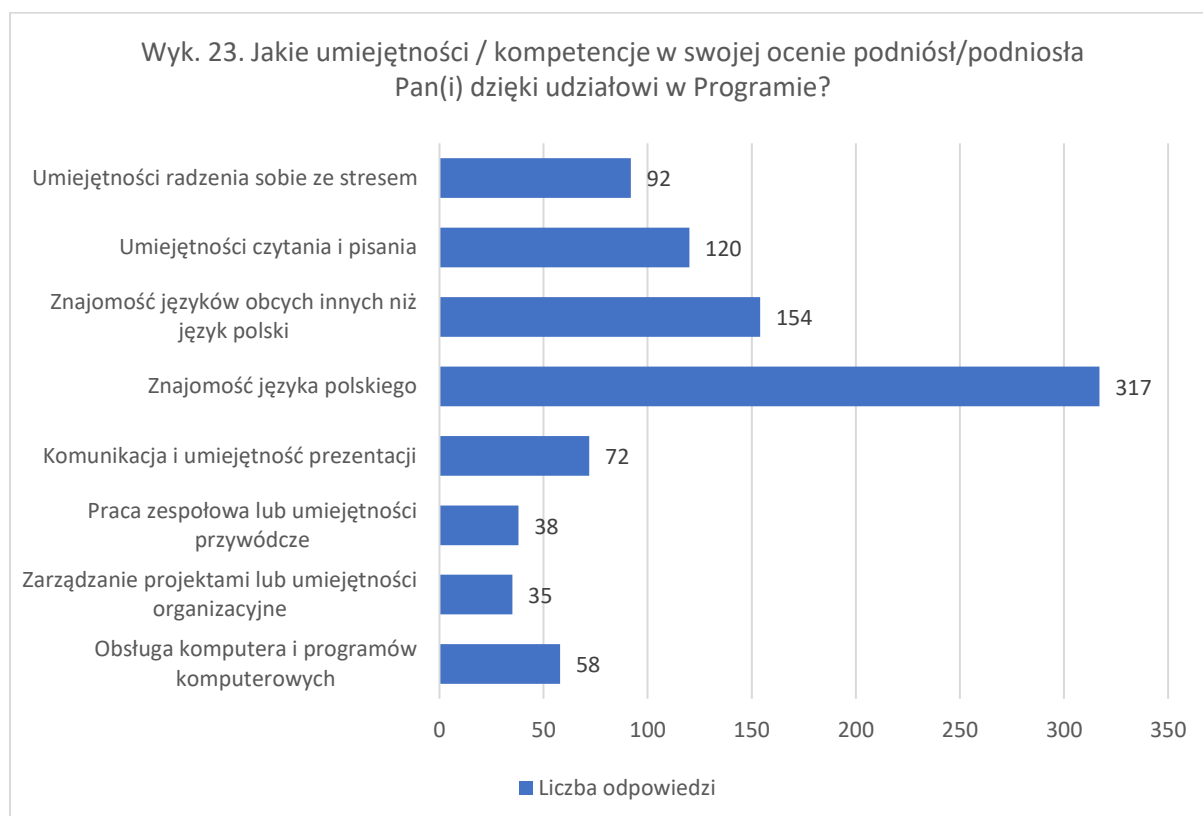

Choć odsetek uczestników tych warsztatów nie był dominujący (aczkolwiek odnosząc go do pełnej skali Programu, można oszacować liczbę osób biorących udział w zajęciach psychologicznych na ponad 1800), ich wpływ na jakość życia był głęboki dla tej konkretnej, potrzebującej grupy. Wskaźniki te pokazują, że Program oferował holistyczne wsparcie, uznając zdrowie psychiczne za fundament skutecznej integracji i aktywności zawodowej. W kontekście powszechnie opisywanego w literaturze przedmiotu „zespołu stresu pourazowego” wśród uchodźców wojennych (źródło: Światowa Organizacja Zdrowia, WHO), włączenie Programu było działaniem w pełni profesjonalnym i odpowiedzialnym.

Rozwój kompetencji zawodowych i miękkich

Uczestnicy w wyraźny sposób dostrzegli rozwój swoich kompetencji. W pytaniu o podniesione umiejętności najczęściej, poza językiem polskim (84,1%, 317 osób), wskazywano (wyk. 23):

- ◆ Znajomość innych języków obcych (40,8%, 154 osoby);
- ◆ Umiejętności czytania i pisania (w kontekście akademickim/formalnym) (31,8%, 120 osób);
- ◆ Komunikację i umiejętność prezentacji (19,1%, 72 osoby);
- ◆ Umiejętności radzenia sobie ze stresem (24,4%, 92 osoby).

Spośród oferty szkoleniowej, po kursach językowych, najwyżej oceniane zostały (wyk. 12) warsztaty lub wsparcie psychologiczne (35,5%, 134 osoby), a następnie warsztaty prawne (25,5%, 96 osób) oraz doradztwo zawodowe/warsztaty kariery

(24,4%, 92 osoby). Szkolenia z przedsiębiorczości wskazało 22,3% (84 osoby). Ten rozkład odpowiedzi pokazuje, że uczestnicy najbardziej cenili sobie wsparcie w obszarach najpilniejszych i najbardziej złożonych: zdrowia psychicznego, orientacji w formalnościach prawnych nowego kraju oraz nawigacji na rynku pracy. Stosunkowo niższa ocena szkoleń z przedsiębiorczości może wynikać z faktu, iż grupa ta w dużej mierze poszukiwała stabilnego zatrudnienia etatowego, odpowiadającego dotychczasowym wysokim kwalifikacjom, a niekoniecznie zakładania własnej firmy.

Podsumowanie oceny skuteczności i postrzegania

Ocena uczestników Programu „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” jest wyraźnie pozytywna i spójna. Program został uznany za bardzo atrakcyjny merytorycznie, a oferowane wsparcie za niezwykle skuteczne, szczególnie w kluczowym obszarze języka polskiego. Uczestnicy nie tylko wysoko ocenili poszczególne szkolenia, ale przede wszystkim doświadczyli realnej, mierzalnej poprawy swoich kluczowych kompetencji. Holistyczne podejście, łączące naukę języka, wsparcie psychologiczne, doradztwo prawne i zawodowe, odpowiadało na złożone, wielowymiarowe potrzeby wysoce wykwalifikowanej grupy uchodźców. Rekordowo wysoki wskaźnik ogólnej satysfakcji (98,9%) stanowi najdoskonalsze potwierdzenie, że Uniwersytet Warszawski nie tylko zrealizował założenia Programu, ale zrobił to w sposób ceniony przez samych beneficjentów, budując przy tym trwałe, pozytywne relacje z międzynarodową społecznością.

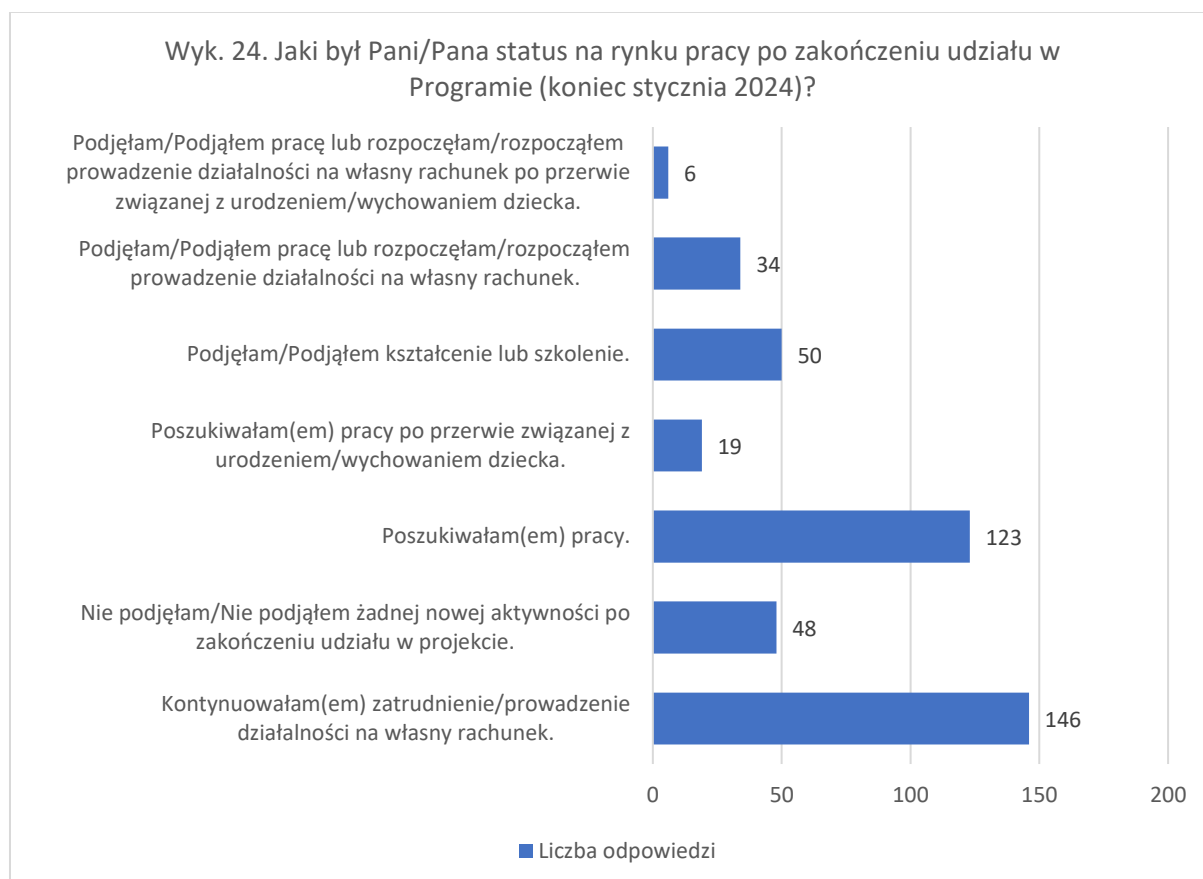
Wpływ Programu na sytuację zawodową i ekonomiczną uczestników

Jednym z kluczowych, strategicznych celów Programu „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” było wzmocnienie pozycji uczestników na polskim rynku pracy oraz poprawa ich sytuacji materialnej. Dla grupy o tak wysokich kwalifikacjach wyjściowych (specjaliści, menedżerowie) było to wyzwanie szczególne, związane z barierami językowymi, formalnymi (nostryfikacja dyplomów, uznawanie kwalifikacji) oraz z niedopasowaniem struktury rynku pracy. Analiza danych ankietowych dowodzi, że Program odegrał istotną rolę katalizatora, przyczyniając się nie tylko do znalezienia zatrudnienia, ale przede wszystkim do poprawy jego jakości, stabilności i zgodności z posiadanym przez beneficjentów potencjałem.

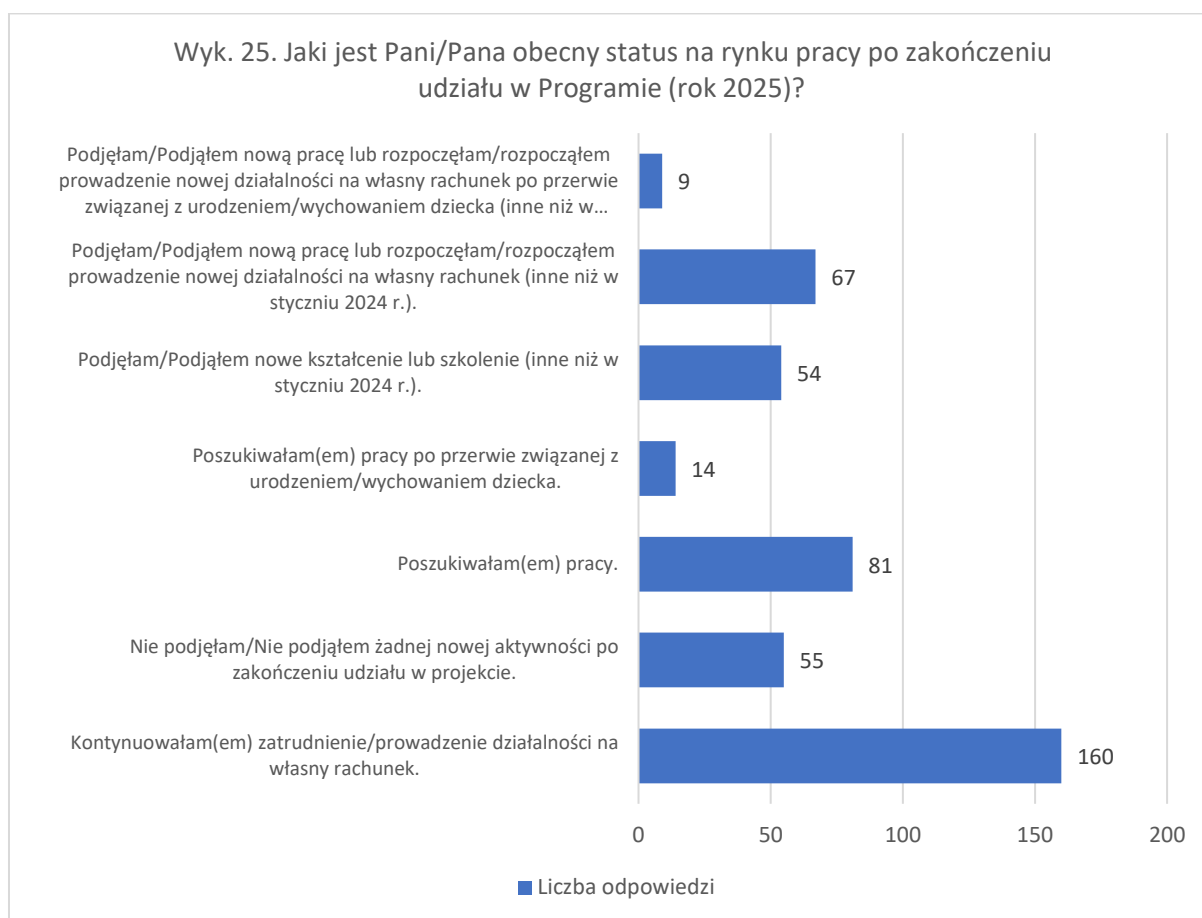
Poprawa statusu na rynku pracy: od poszukiwania do stabilizacji

Dane dotyczące statusu zawodowego pokazują wyraźną ewolucję w kierunku stabilizacji i aktywizacji. Porównanie sytuacji bezpośrednio po zakończeniu udziału w Programie (koniec stycznia 2024; wyk. 24) z sytuacją obecną (rok 2025; wyk. 25) ilustruje pozytywny trend:

- ◆ Wzrost liczby osób kontynuujących zatrudnienie: z 146 do 160. Oznacza to, że ci, którzy znaleźli pracę, najczęściej ją utrzymali, co świadczy o trwałości osiągniętych rezultatów.

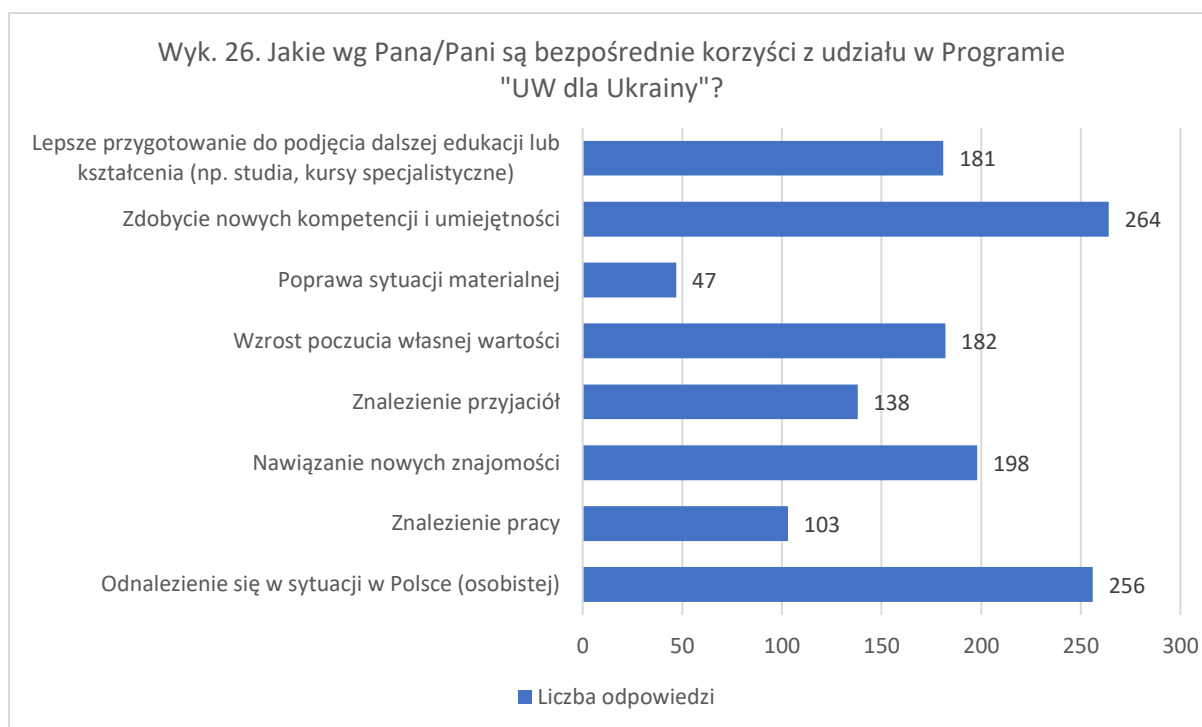

- ◆ Znaczny spadek liczby osób poszukujących pracy: z 142 do 95. Spadek o 33% w tej kategorii jest jednym z najważniejszych mierników skuteczności Programu. Oznacza to, że znacząca grupa uczestników z sukcesem przeszła z fazy poszukiwania do fazy zatrudnienia.
- ◆ Wzrost liczby osób podejmujących nową, lepszą pracę: kategoria „Podjęłam/Podjąłem nową pracę lub rozpoczęłam/rozpocząłem prowadzenie nowej działalności” wzrosła z 40 do 76 osób. To podwójnie istotne – wskazuje nie tylko na aktywność, ale na awans poziomy lub jakościowy w karierze.
- ◆ Wzrost aktywności edukacyjnej: liczba osób podejmujących nowe kształcenie lub szkolenie wzrosła z 50 do 54. Program, dostarczając pierwszych kompetencji i orientacji w polskim systemie, stał się trampoliną do dalszego, samodzielnego rozwoju zawodowego.

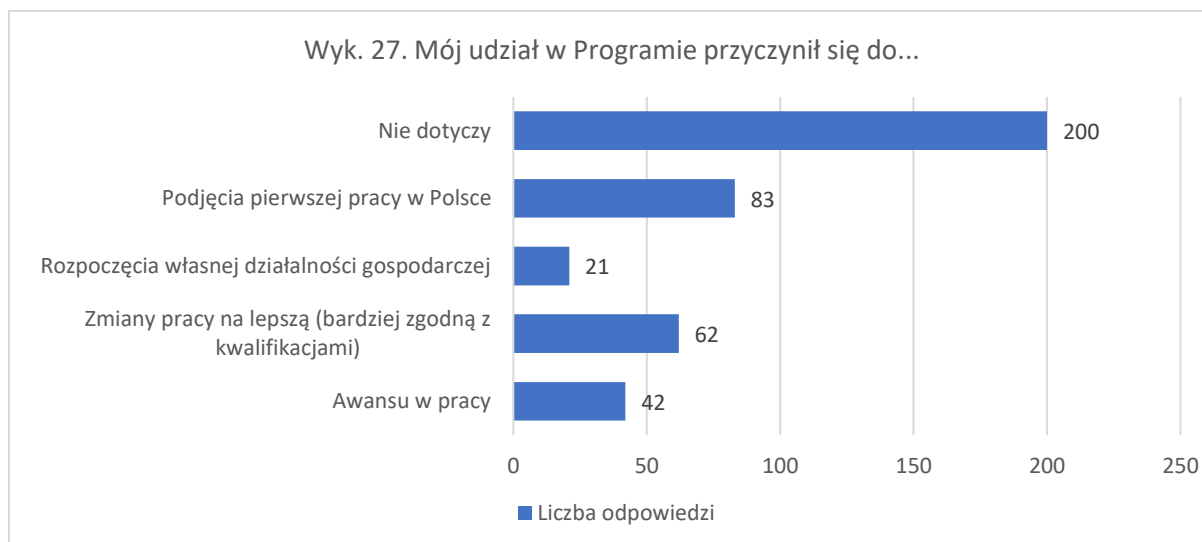
Bezpośredni wpływ udziału w Programie na ścieżkę kariery

Uczestnicy wprost przypisują udziałowi w Programie konkretne, pozytywne zmiany w swojej sytuacji zawodowej. W pytaniu o bezpośrednie korzyści 70% (264 osoby) wskazało „zdobycie nowych kompetencji i umiejętności” (wyk. 26), co stanowi fundament dalszego rozwoju. Na drugim miejscu znalazło się „odnalezienie się w sytuacji w Polsce” (67,9%, 256 osób), co jest warunkiem koniecznym dla efektywnego funkcjonowania na rynku pracy.

Kluczowe jednak są odpowiedzi na pytanie, czy udział w Programie przyczynił się do konkretnych zdarzeń zawodowych (wyk. 27):

- ◆ Podjęcie pierwszej pracy w Polsce: 22% (83 osoby);
- ◆ Zmiana pracy na lepszą (bardziej zgodną z kwalifikacjami): 16,4% (62 osoby);
- ◆ Awans w pracy: 11,1% (42 osoby);
- ◆ Rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej: 5,6% (21 osób).

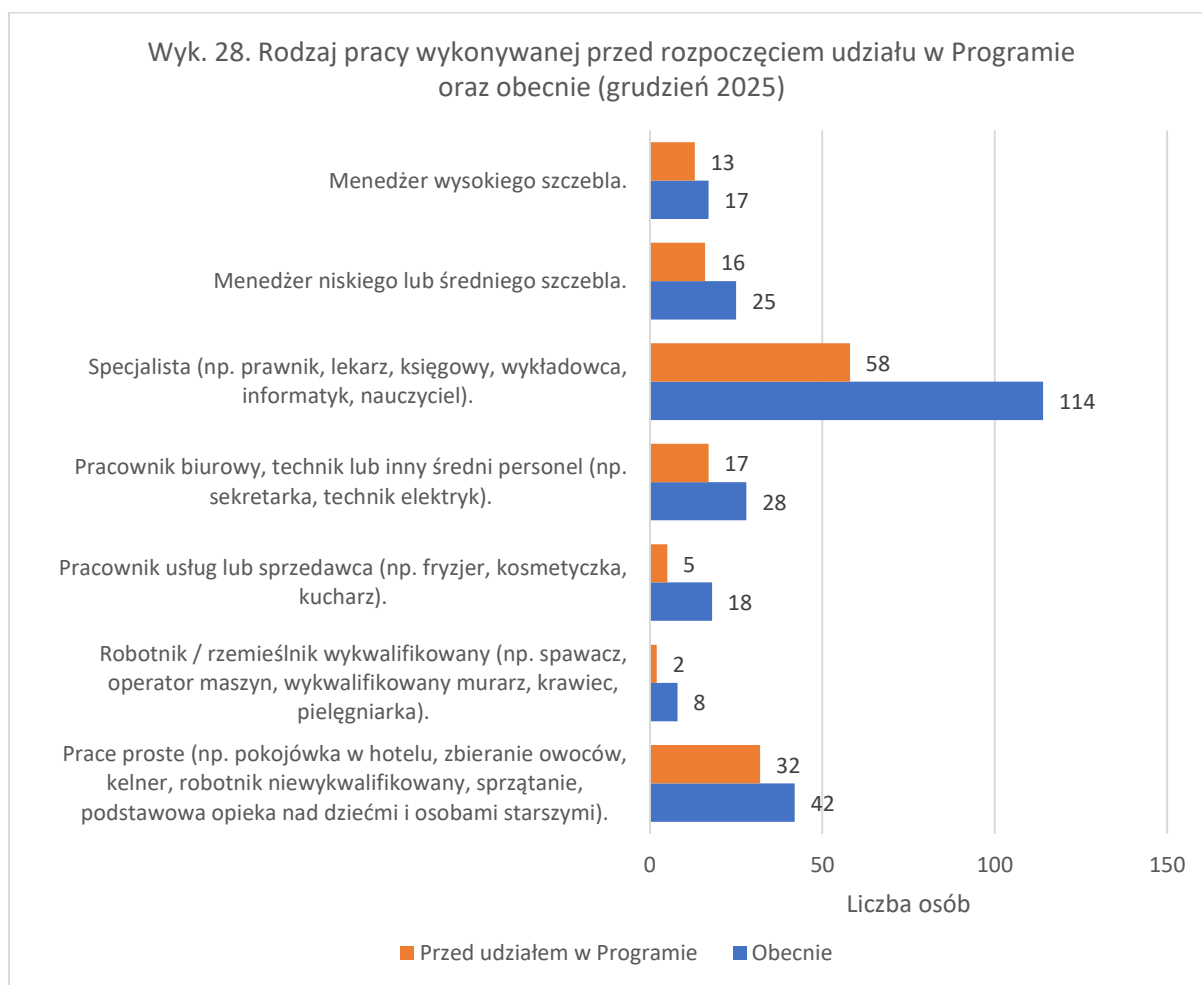

Łącznie ponad 55% respondentów (208 osób) doświadczyło przynajmniej jednej z tych pozytywnych, konkretnych zmian zawodowych w bezpośrednim związku z udziałem w Programie. To wymierny dowód na przełożenie się wsparcia szkoleniowo-doradczego na realne życiowe sukcesy.

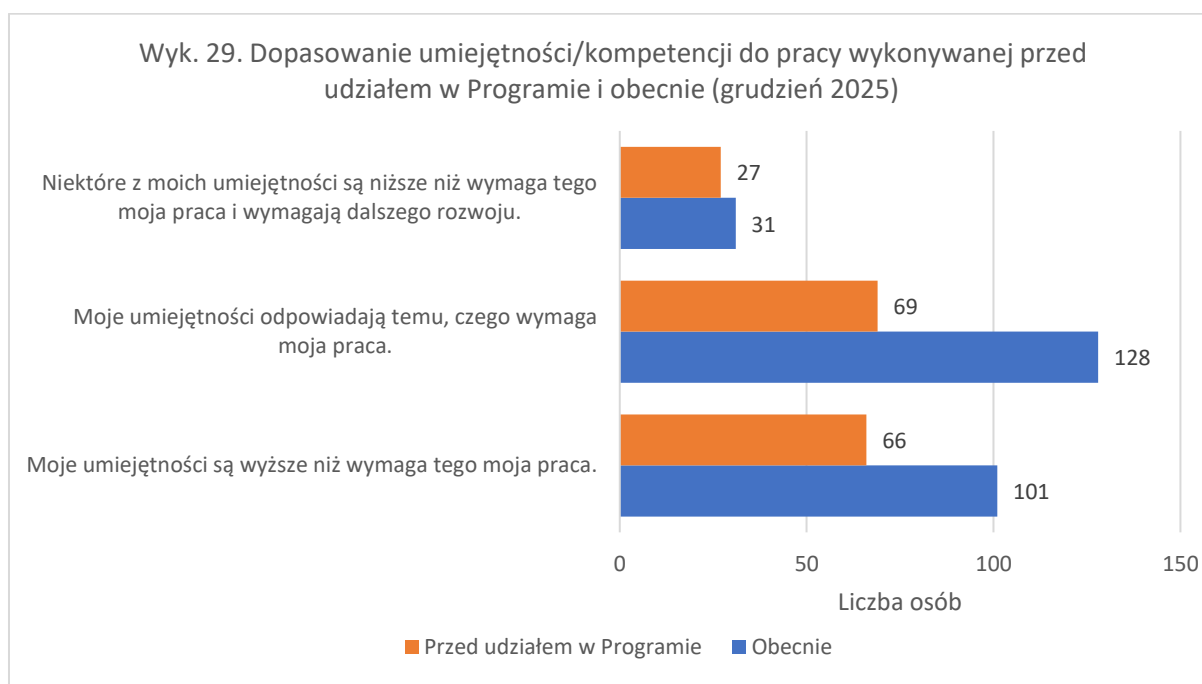
Poprawa jakości zatrudnienia i dopasowania kwalifikacji

Najbardziej przekonującym argumentem za skutecznością Programu nie jest sama liczba znalezionych miejsc pracy, lecz jakość tego zatrudnienia. Porównanie charakteru pracy wykonywanej bezpośrednio przed udziałem w Programie z pracą obecną (wyk. 28) ukazuje znaczącą rekompozycję w stronę zawodów wysokokwalifikowanych:

- ◆ Prace proste: niewielki wzrost absolutny (z 32 do 42), jednak spadek względnego udziału w strukturze zatrudnienia beneficjentów.
- ◆ Specjaliści: gwałtowny wzrost z 58 do 114 osób. Oznacza to, że blisko jedna trzecia wszystkich pracujących uczestników znalazła zatrudnienie na stanowisku specjalistycznym DZIĘKI lub W TRAKCIE procesu zapoczątkowanego udziałem w Programie. Jest to kluczowy wskaźnik sukcesu, pokazujący, że Program skutecznie pomagał w przełamaniu bariery niedoceniań kwalifikacji (tzw. „brain waste”), powszechnej wśród migrantów, nawet tych wysoce wykształconych.
- ◆ Menedżerowie: łączna liczba osób na stanowiskach menedżerskich pozostała stabilna (ok. 39-42 osoby), co w warunkach migracji i konieczności budowania pozycji od nowa należy uznać za sukces.

Poprawia się także subiektywne poczucie dopasowania kompetencji do wymagań stanowiska (wyk. 29). Przed udziałem w Programie 16,7% osób (27 ze 162 pracujących) przyznawało, że niektóre z ich umiejętności były niższe niż wymagała tego praca. W obecnej pracy odsetek ten spada do 11,9% (31 z 260 pracujących). Rośnie zaś odsetek osób, które czują, że ich umiejętności w pełni odpowiadają wymaganiom (z 42,6% do 49,2%). Odsetek osób wskazujących, że ich umiejętności przewyższają wymagania pracy pozostaje na zbliżonym poziomie (ok. 40%). Należy jednak zauważyć, że grupa osób pracujących zwiększyła się ze 162 osób (przed Programem) do 260 osób (obecnie). W tym ogromnym ponad 60-procentowym wzroście zatrudnienia także można upatrywać wpływu Programu.

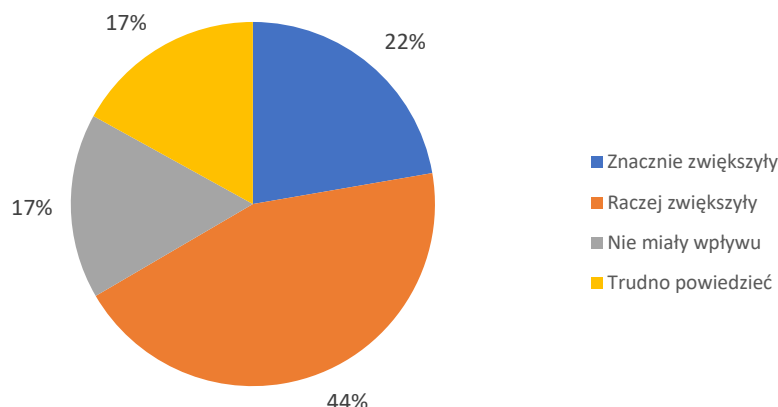
Wpływ na konkurencyjność i sytuację ekonomiczną

Uczestnicy są zgodni co do wpływu Programu na ich pozycję konkurencyjną. Na pytanie, w jakim stopniu wiedza i umiejętności zdobyte w Programie zwiększyły ich konkurencyjność na rynku pracy w Polsce (wyk. 30), aż 66,6% (251 osób) odpowiedziało, że znacznie lub raczej zwiększyły. Tylko 17% (64 osoby) stwierdziło, że czynniki te nie miały wpływu.

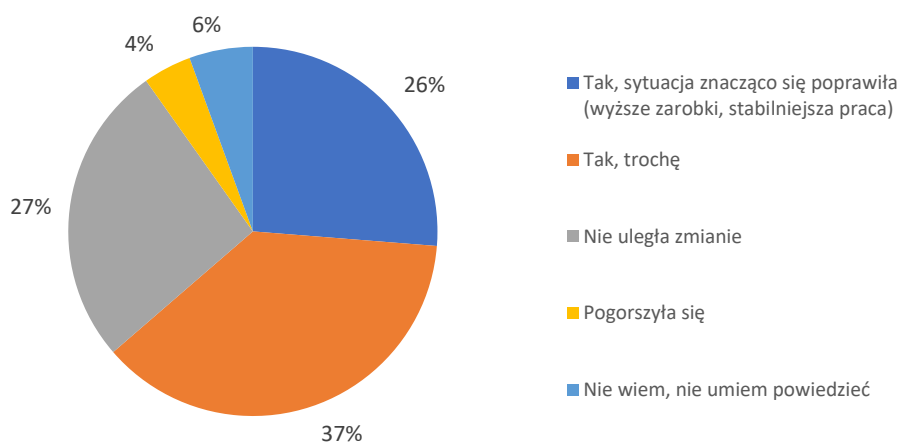
Ta poprawa pozycji konkurencyjnej przekłada się na wymierną poprawę sytuacji ekonomicznej. Porównując swoją obecną sytuację z tą sprzed udziału w Programie (wyk. 31):

- ◆ 63,7% (240 osób) deklaruje, że ich sytuacja się poprawiła (w tym 99 osób – „znaczaco”);
- ◆ Tylko 4,2% (16 osób) wskazuje na pogorszenie;
- ◆ 26,5% (100 osób) nie dostrzega zmiany.

Wyk. 30. W jakim stopniu wiedza i umiejętności zdobyte w Programie miały wpływ na Pani/Pana konkurencyjność na rynku pracy w Polsce?

Wyk. 31. Porównując swoją obecną sytuację ekonomiczną z tą sprzed udziału w Programie „UW dla Ukrainy”, czy zaszła w niej zmiana?

Jest to bezpośredni dowód na materialny wymiar korzyści z Programu. Poprawa sytuacji ekonomicznej jest dodatkowo potwierdzona danymi o rosnącej samodzielności mieszkaniowej (przejście na odpłatny wynajem), która wymaga stabilnych dochodów.

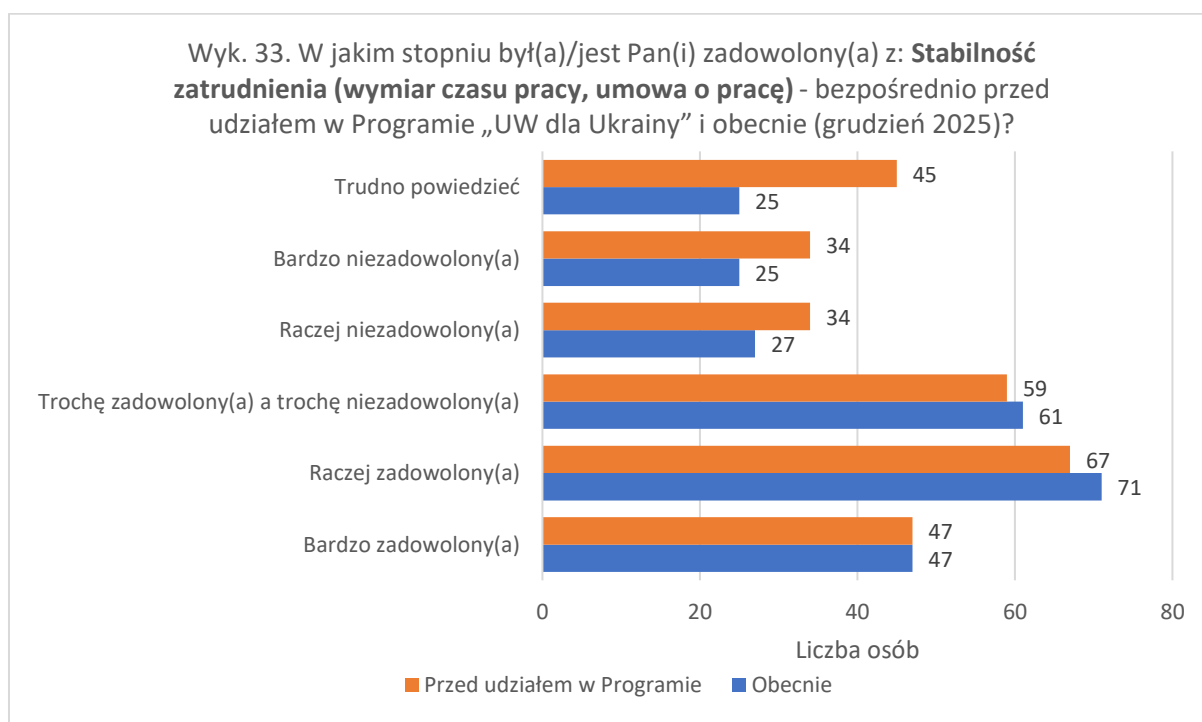
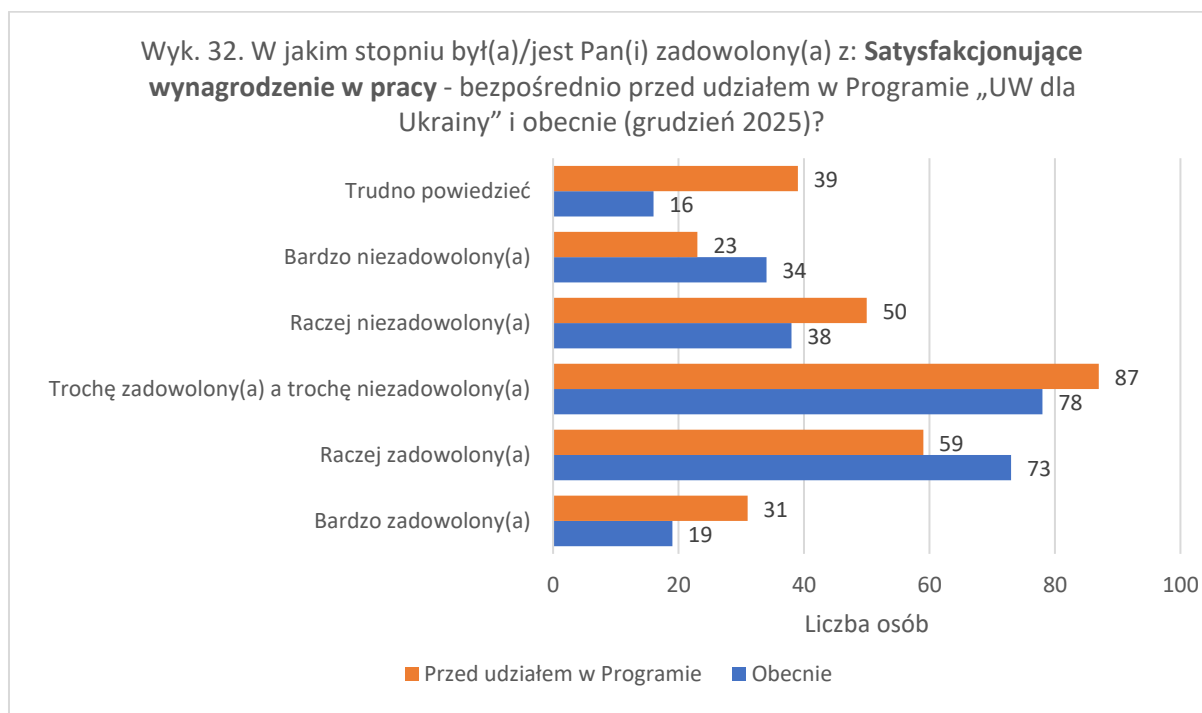
Satysfakcja z pracy – porównanie „przed” i „po”

Analiza satysfakcji z różnych aspektów pracy przed udziałem w Programie i w pracy obecnej (wyk. 32-39) ukazuje wzrost zadowolenia we wszystkich kluczowych obszarach, co jest finałem pozytywnej transformacji zawodowej. Najbardziej wymowny jest wzrost satysfakcji z:

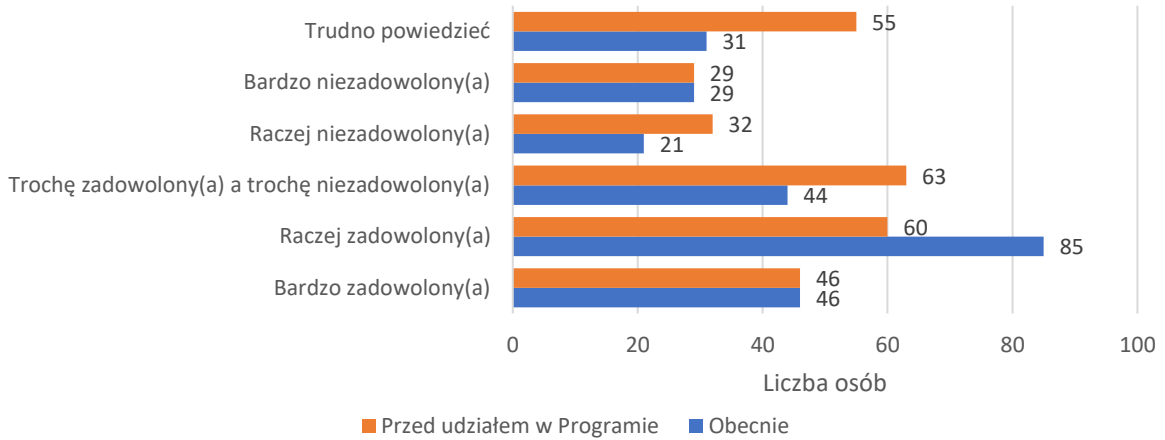
- ◆ Wynagrodzenia (wyk. 32): Odsetek osób „bardzo” lub „raczej zadowolonych” wzrósł z 31,1% do 35,7%. Jednocześnie drastycznie spadł odsetek osób, które nie potrafiły tego ocenić („trudno powiedzieć”) – z 43,3% do 17,4%. Oznacza to,

że uczestnicy nabrali pewności w ocenie swojego rynkowego wynagrodzenia, co świadczy o lepszej orientacji na rynku.

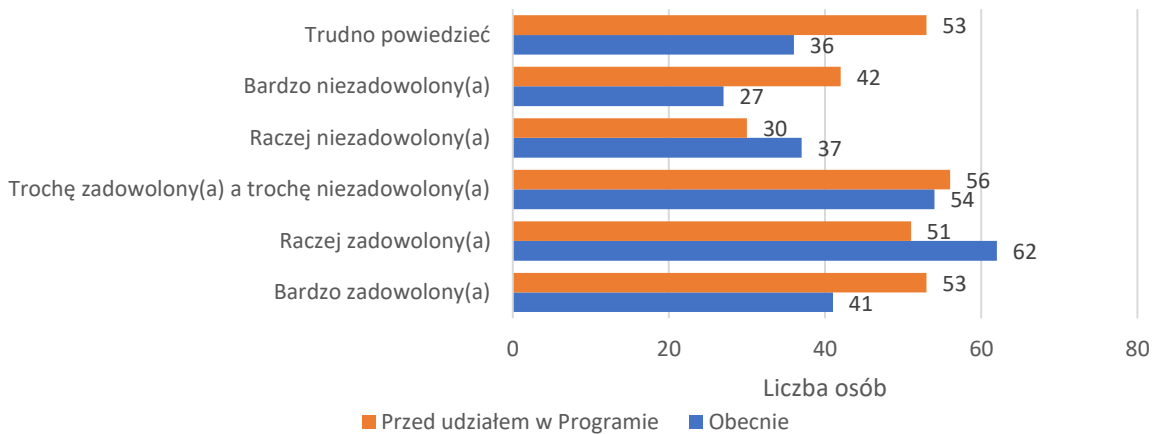
- ◆ Stabilności (wyk. 33): Odsetek zadowolonych ze stabilności (umowa, wymiar czasu) wzrósł z 39,9% do 46,1%.
- ◆ Zadań odpowiadających wykształceniu i kompetencjom (wyk. 35): Odsetek zadowolonych wzrósł z 36,5% do 40,1%.
- ◆ Pozytywnego środowiska pracy (wyk. 39): Odsetek zadowolonych wzrósł z 43,6% do 55,7%.

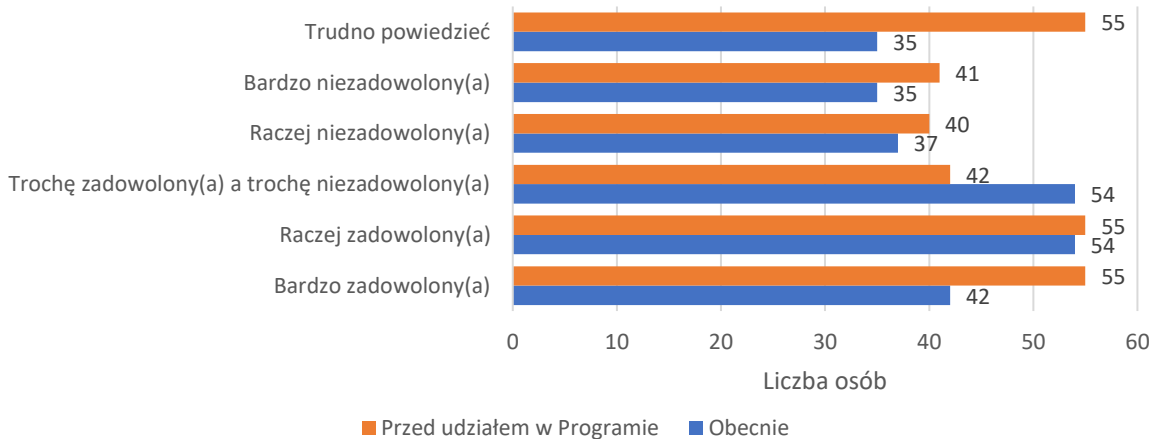
Wyk. 34. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: **Elastyczność czasu pracy** - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?

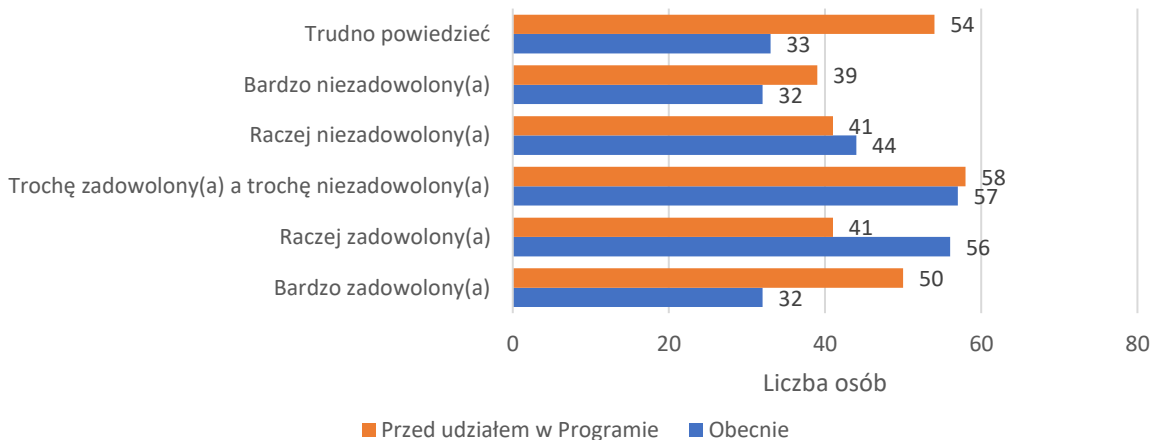
Wyk. 35. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: **Zadania odpowiadające mojemu wykształceniu i kompetencjom** - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?

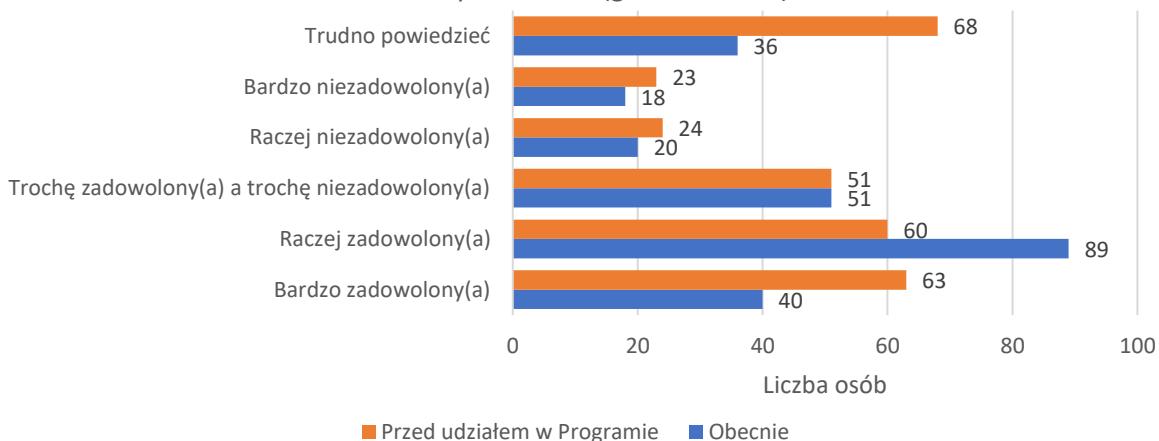
Wyk. 36. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: **Możliwości rozwoju osobistego w pracy** - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?

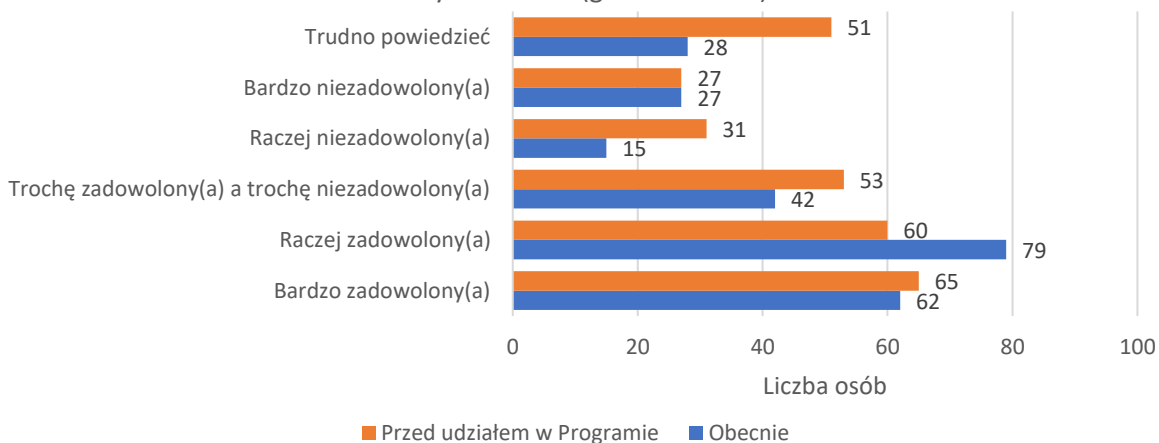
Wyk. 37. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: **Możliwości awansu w pracy** - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?

Wyk. 38. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: **Możliwość kontaktów z ludźmi w pracy** - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?

Wyk. 39. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: **Pozytywne środowisko pracy** - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?

Podsumowanie wpływu na sferę zawodową i ekonomiczną

Program „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” wykazał się wyjątkową skutecznością w przekształcaniu wykwalifikowanego kapitału ludzkiego ukraińskich uchodźców w realny kapitał ekonomiczny i zawodowy w Polsce. Nie ograniczył się do pomocy w znalezieniu „jakiegokolwiek” pracy. Dzięki kompleksowemu wsparciu (język, doradztwo, kompetencje miękkie) umożliwił znaczącej części uczestników:

- ◆ Znalezienie zatrudnienia (gwałtowny spadek liczby poszukujących pracy);
- ◆ Znalezienie zatrudnienia adekwatnego do ich wysokich kwalifikacji (podwojenie liczby osób pracujących jako specjaliści);
- ◆ Poprawę jakości warunków pracy (wzrost satysfakcji z wynagrodzenia, stabilności i dopasowania zadań);
- ◆ Wymierną poprawę sytuacji materialnej (2/3 uczestników deklaruje poprawę).

W kontekście strategicznych wyzwań Polski, związanych z integracją uchodźców i absorpcją deficytowych kompetencji na rynku pracy (źródło: raporty PARP, „Barometr zawodów”), Program UW stanowi modelowy przykład synergii między pomocą humanitarną a racjonalną polityką gospodarczą. Inwestycja w tej grupie przyniosła szybki i wysokiej jakości zwrot społeczno-ekonomiczny, wzmacniając potencjał innowacyjny polskiej gospodarki i budując mosty dla przyszłej współpracy polsko-ukraińskiej.

Wpływ Programu na integrację społeczną, kompetencje językowe i dobrostan psychiczny

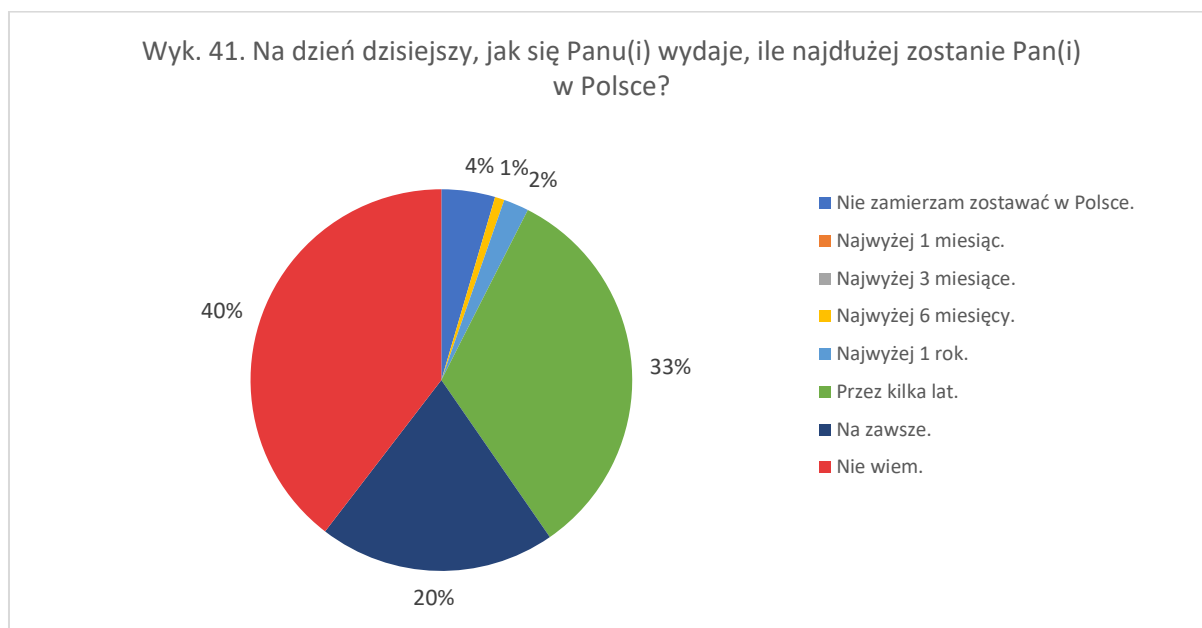
Program „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” realizował założenia wykraczające poza bezpośrednie wsparcie instrumentalne, adresując fundamentalne i wzajemnie powiązane aspekty procesu adaptacji życiowej w nowym kraju. Działania Programu były celowo nakierowane na budowanie trwałego kapitału społecznego, dostarczenie kluczowego narzędzia komunikacji oraz złagodzenie psychologicznych konsekwencji traumy migracyjnej wywołanej przymusowym przesiedleniem. Synergiczne połączenie tych trzech filarów wsparcia stworzyło kompleksowy ekosystem adaptacyjny, w którym postęp w jednym obszarze inicjował i umacniał pozytywne zmiany w pozostałych, przekształcając bierne przystosowanie w aktywny proces budowania nowej tożsamości i podmiotowości społecznej.

Integracja społeczna: od strukturalnych podstaw do budowania trwałych relacji

Wpływ Programu na integrację społeczną przejawiał się przede wszystkim w stworzeniu instytucjonalnych i strukturalnych podstaw do nawiązywania oraz pogłębiania relacji międzyludzkich. Skuteczność tych założeń znajduje wyraźne potwierdzenie w deklaracjach uczestników dotyczących bezpośrednich korzyści z Programu (wyk. 26). Aż 52,5% respondentów (198 osób) wskazało nawiązanie nowych znajomości, a 36,6% (138 osób) zaznaczyło znalezienie przyjaciół jako konkretny rezultat udziału. Co istotne, tendencja do aktywnego rozszerzania sieci społecznej utrzymywała się także po zakończeniu formalnego wsparcia. Po zakończeniu udziału w Programie 49,1% badanych (185 osób) podjęło celowe działania, aby powiększyć grono znajomych w Polsce (wyk. 40), co dowodzi internalizacji postaw prointegracyjnych.

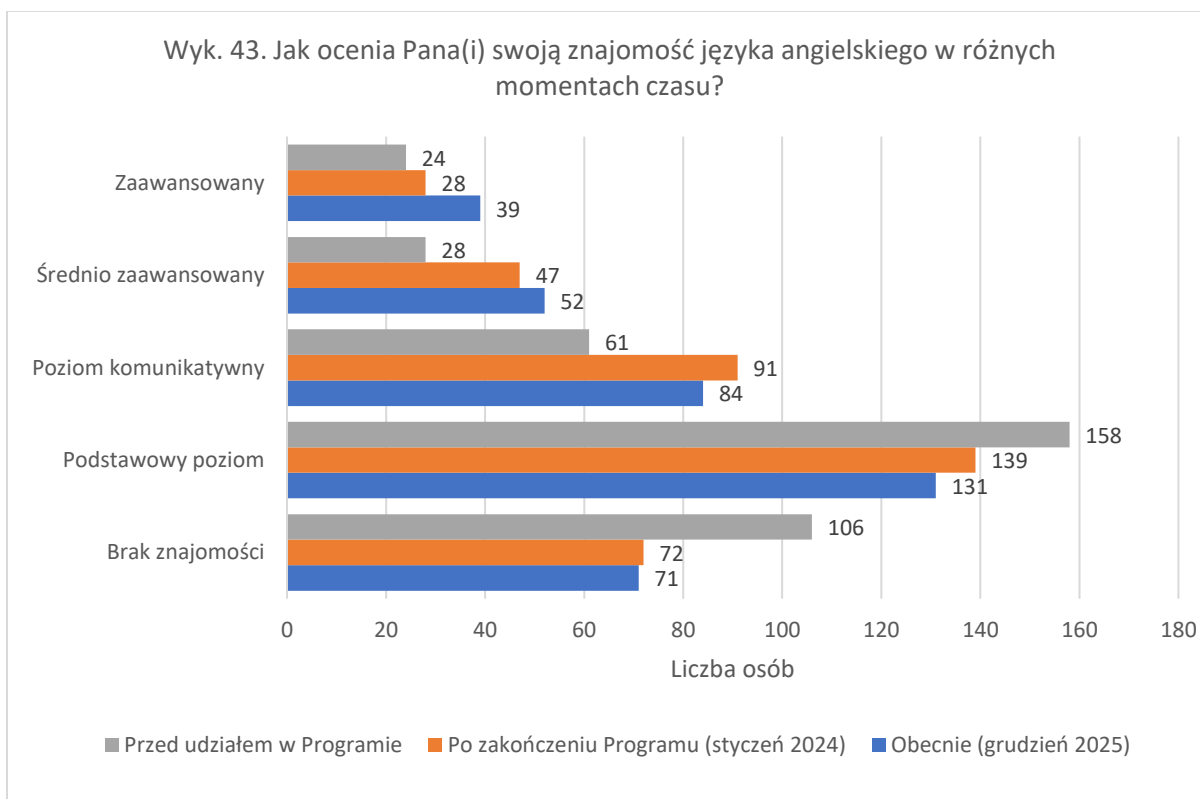
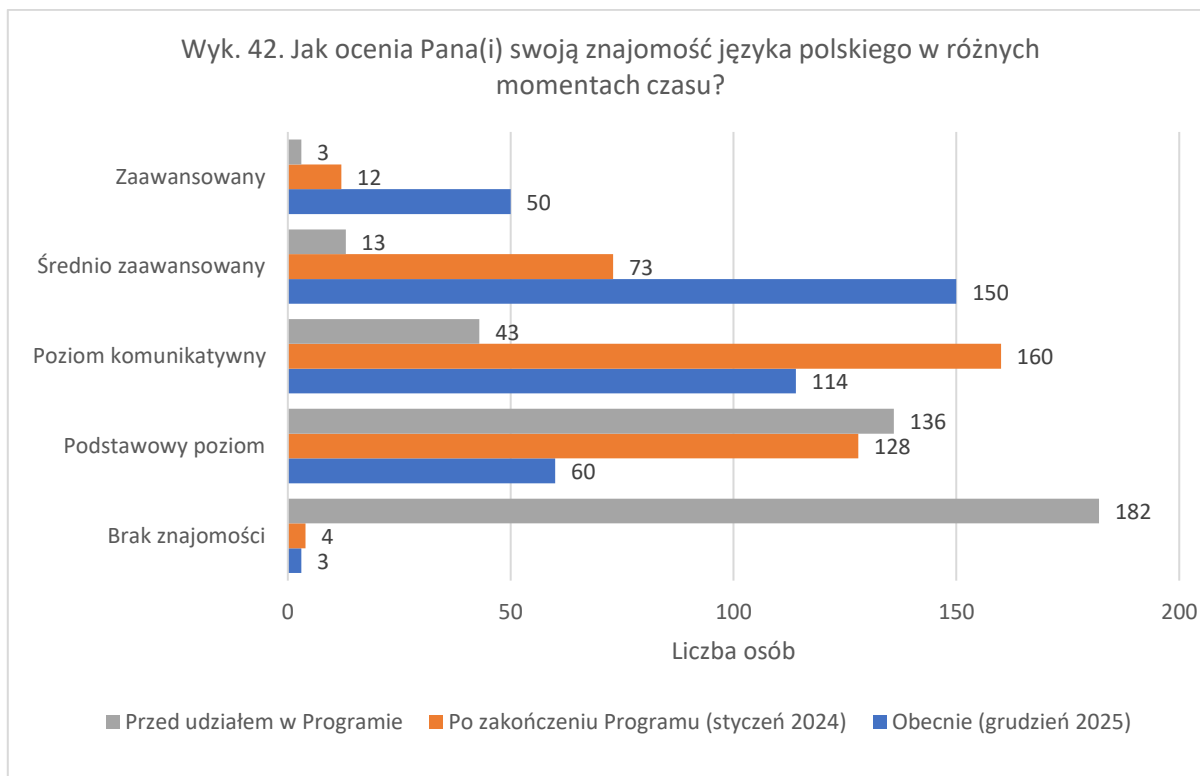
Program nie tylko ułatwiał kontakty z Polakami, ale także umacniał wewnętrzną spójność społeczności ukraińskiej, tworząc sieć wzajemnego wsparcia. Wzrost poczucia zakorzenienia przekładał się również na plany długoterminowe, co ilustrują odpowiedzi na pytanie dotyczące planów osiedlenia w Polsce (wyk. 41). Znacząca większość uczestników, bo 52,9% (198 osób), deklaruowała chęć pozostania w Polsce przez kilka lat lub na zawsze, przy czym jedynie 4,5% (17 osób) nie zamierzało zostawać. Dane te sugerują, że pozytywne doświadczenia społeczne zdobyte dzięki Programowi stały się jednym z czynników legitymizujących i umacniających decyzję o przedłużeniu pobytu.

Kompetencje językowe: przełom komunikacyjny jako katalizator emancypacji

Postęp w zakresie kompetencji językowych okazał się nie tylko jednym z najbardziej wymiernych, ale także najbardziej znamienitych osiągnięć Programu, stanowiąc katalizator zmian we wszystkich pozostałych sferach życia. Radykalną skalę tej zmiany dokumentują szczegółowe dane z samooceny uczestników. Przed przystąpieniem do Programu przeważająca większość, bo 84,4% uczestników (318 osób), klasyfikowała swoją znajomość języka polskiego na poziomie podstawowym lub deklaruowała jej całkowity brak (wyk. 42). Sytuacja ta skutkowałą głęboką zależnością, ograniczając autonomię i poczucie sprawczości. Intensywne szkolenia językowe oferowane w ramach Programu doprowadziły do zasadniczej zmiany: bezpośrednio po zakończeniu cyklu szkoleniowego odsetek osób oceniających swoje umiejętności na poziomie komunikatywnym lub wyższym wzrósł czterokrotnie, przekraczając 65%. Proces ten nie uległ zatrzymaniu po zakończeniu Programu; w perspektywie czasowej wskaźnik ten kontynuował wzrost, sięgając ponad 83,3%. Ta ewolucja świadczy o tym, że nabyte kompetencje stały się funkcjonalnym narzędziem, aktywnie wykorzystywanym i rozwijanym w życiu codziennym. Opanowanie języka gospodarza (Polski) przekształciło się z abstrakcyjnego celu w praktyczne narzędzie emancypacji, umożliwiające

samodzielność w urzędach, aktywny udział w życiu szkolnym dzieci oraz precyzyjną komunikację w środowisku pracy. Co istotne, podobny, choć mniej spektakularny trend odnotowano w przypadku języka angielskiego (wyk. 43), co wskazuje na ogólny wzrost kompetencji komunikacyjnych i pewności siebie uczestników.

Dobrostan psychiczny: traumy i budowanie fundamentów odporności

Wsparcie dobrostanu psychicznego stanowiło integralną i świadomie zaprojektowaną odpowiedź Programu na złożone obciążenia psychologiczne, z jakimi mierzyli się uchodźcy wojenni. Profesjonalna ocena tej formy wsparcia wśród jej bezpośrednich beneficjentów jest jednoznacznie pozytywna. Aż 71,2% uczestników warsztatów psychologicznych oceniło je jako pomocne lub bardzo pomocne w radzeniu sobie ze stresem (wyk. 20), a 69,5% odnotowało odczuwalną poprawę ogólnego samopoczucia (wyk. 21).

Kluczowym wskaźnikiem trwałości i praktycznej przydatności interwencji jest fakt, że ponad połowa respondentów (54,2%) deklarowała aktywne, codzienne stosowanie poznanych technik samoregulacji i radzenia sobie z napięciem (wyk. 22). Należy przy tym podkreślić, że poprawa dobrostanu psychicznego nie była wyłącznie pochodną bezpośredniego wsparcia terapeutycznego. Stanowiła także produkt uboczny i wzmacniacz postępów w pozostałych obszarach. Aż 48,3% wszystkich uczestników Programu (182 osoby) wskazało wzrost poczucia własnej wartości jako jedną z kluczowych, ogólnych korzyści z udziału w całym Programie (wyk. 26). To przekonanie było bezpośrednio zasilane przez realne sukcesy w nauce języka i rozwoju zawodowym, które wspólnie osłabiały poczucie bezradności i przywracały jednostce poczucie kontroli oraz godności.

Podsumowanie wpływu na aspekty społeczne, językowe i psychologiczne

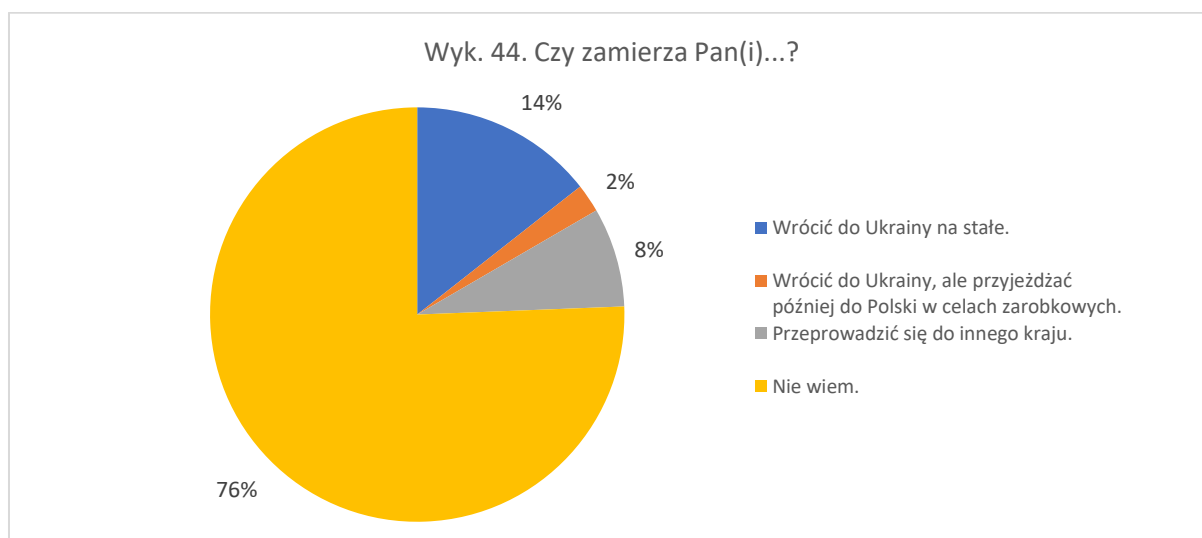
Końcowym wnioskiem płynącym z analizy jest obserwacja silnej, cyrkularnej synergii między trzema opisanymi obszarami oddziaływania, potwierdzonej spójnością odpowiedzi w różnych częściach przeprowadzonego badania. Poprawa umiejętności językowych (bezpośrednio zmniejszała lęk społeczny i otwierała przestrzeń dla bogatszych interakcji, wzmacniając integrację. Bogatsza sieć społeczna dostarczała wsparcia emocjonalnego i instrumentalnego, co z kolei pozytywnie wpływało na stabilność psychiczną i poczucie zakorzenienia. Lepszy stan dobrostanu zwiększał zaś motywację, otwartość poznawczą i energię życiową niezbędną do kontynuowania nauki języka oraz angażowania się w nowe inicjatywy. Tym samym Program „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” przekroczył model prostego transferu usług, tworząc dynamiczny ekosystem wsparcia, który umożliwił uczestnikom zainicjowanie procesu aktywnego, samonapędzającego się budowania fundamentów dla pełnego i samodzielnego życia w Polsce.

Długofalowe perspektywy i plany uczestników oraz rola Programu w ich kształtowaniu

Analiza długofalowych perspektyw uczestników Programu odsłania głębszy, strategiczny wymiar jego oddziaływania, wykraczający poza bezpośrednie korzyści szkoleniowe. Program nie tylko dostarczył narzędzi do funkcjonowania w „tu i teraz”, lecz zasadniczo wpłynął na zdolność uczestników do konceptualizowania i planowania własnej przyszłości w warunkach niepewności wywołanej przedłużającym się konfliktem. Poprzez wzmocnienie kapitału ludzkiego, społecznego i psychologicznego, Program przekształcił bierną niepewność w aktywną otwartość na różne scenariusze życiowe, wzmacniając przy tym pozycję jednostek i ich rodzin.

Kształtowanie postaw wobec niepewności i otwartość scenariuszy migracyjnych

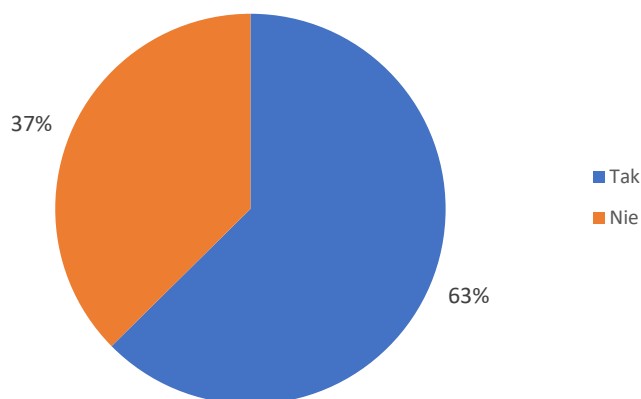
Odpowiedzi na pytania o plany na przyszłość odzwierciedlają charakterystyczne dla uchodźstwa wojennego „tymczasowe zawieszenie” (ang. *temporary suspension*) – stan, w którym długoterminowe planowanie jest utrudnione przez czynniki zewnętrzne. W pytaniu o planowany czas pobytu w Polsce znaczna część respondentów (39,6%, 148 osób) deklaruje „nie wiem” (wyk. 41). Podobnie, w pytaniu o zamiary na przyszłość, aż 75,6% (273 osoby) wybiera opcję „nie wiem” (wyk. 44). Ta deklaracja nie powinna być interpretowana jako brak zdecydowania, lecz jako realistyczna ocena nieprzewidywalnej sytuacji geopolitycznej. Program odegrał kluczową rolę w przekształceniu tej niepewności z paralizującego lęku w przestrzeń względnego bezpieczeństwa i przygotowania. Dzięki nabytym kompetencjom (językowym, zawodowym) uczestnicy nie są już biernymi zakładnikami okoliczności, lecz mają skonkretyzowany „plan awaryjny” i zestaw transferowalnych umiejętności, które zwiększają ich odporność i mobilność, niezależnie od ostatecznej decyzji o powrocie do Ukrainy, pozostaniu w Polsce czy wyjeździe do trzeciego kraju. Wzrost poczucia własnej wartości (wyk. 26) i sprawczości jest tu fundamentalny.

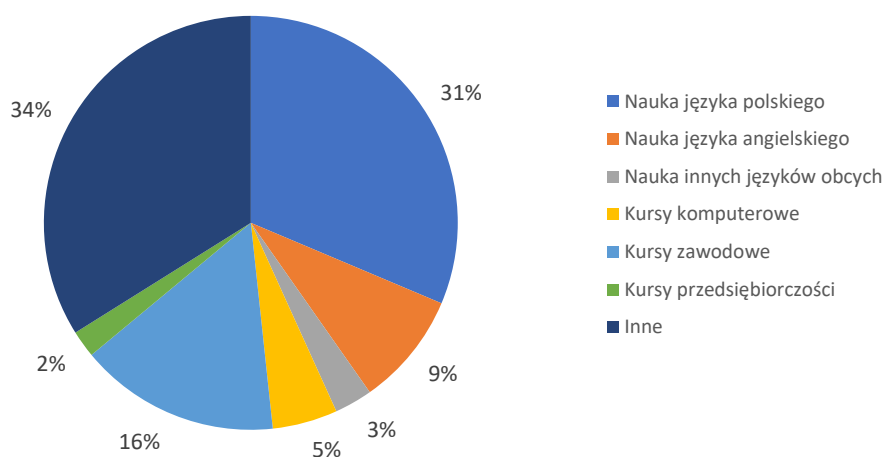
Aktywacja postaw rozwojowych i inwestycja w dalszy kapitał ludzki

Najbardziej wymownym wskaźnikiem długofalowego wpływu Programu jest utrzymująca się po jego zakończeniu tendencja do samodzielnego inwestowania w dalszy rozwój. 62,6% uczestników (236 osób) po zakończeniu udziału w „UW dla Ukrainy” brało udział w dodatkowych kursach lub szkoleniach podnoszących kwalifikacje (wyk. 45). Struktura tych wyborów jest znacząca: najczęściej wybierana była nauka języka polskiego (31,4% tych, którzy szkolili się dalej), co wskazuje na kontynuację i pogłębienie kluczowej kompetencji wyniesionej z Programu (wyk. 46). Na kolejnych miejscach znalazły się kursy zawodowe (15,7%) oraz nauka języka angielskiego (8,9%). Ten trend dowodzi, że Program spełnił rolę katalizatora edukacyjnego, uruchamiając w uczestnikach trwałą potrzebę i nawyk ciągłego uczenia się, co jest niezbędne dla długoterminowej adaptacji i kariery w dynamicznym rynku pracy.

Wyk. 45. Czy od zakończenia udziału w Programie brał(a) Pan/Pani udział w kursach lub szkoleniach podnoszących kwalifikacje?

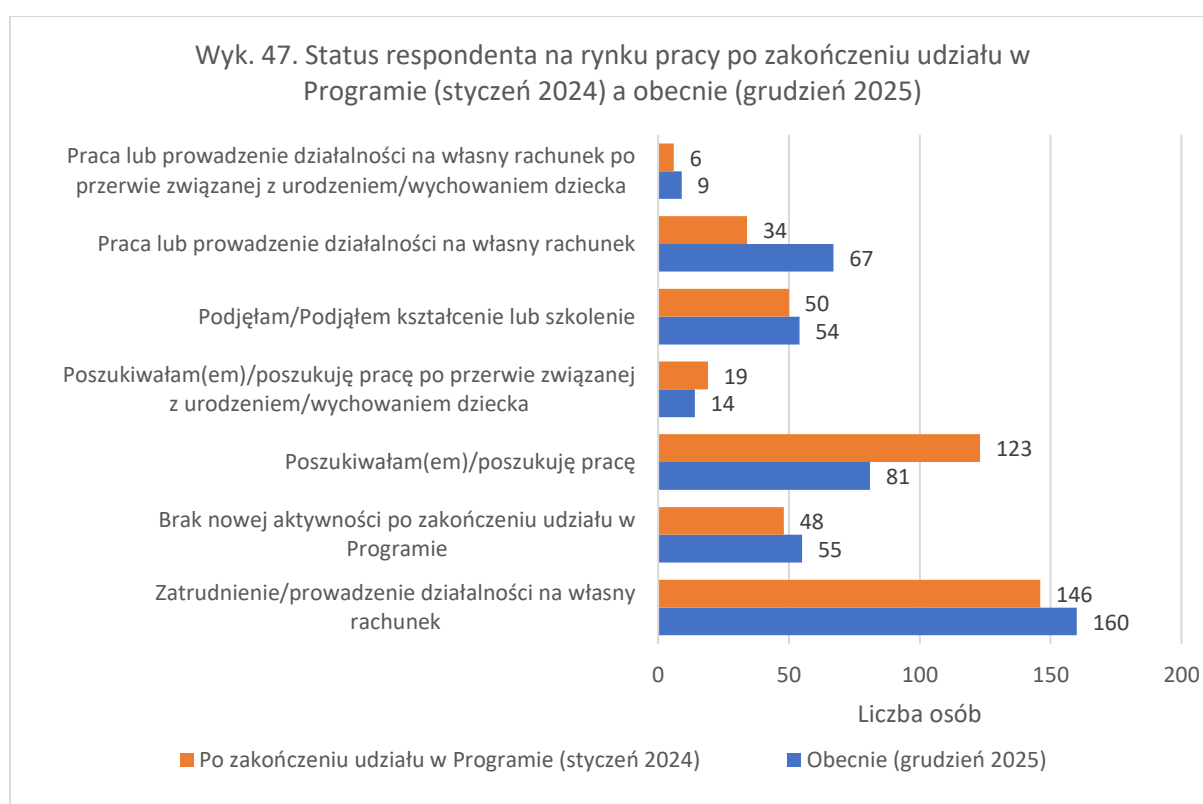

Wyk. 46. Jeśli po zakończeniu udziału w Programie brał(a) Pan(i) udział w kursach lub szkoleniach podnoszących kwalifikacje, to w jakich?

Wzmocnienie sprawczości zawodowej i otwarcie ścieżek kariery

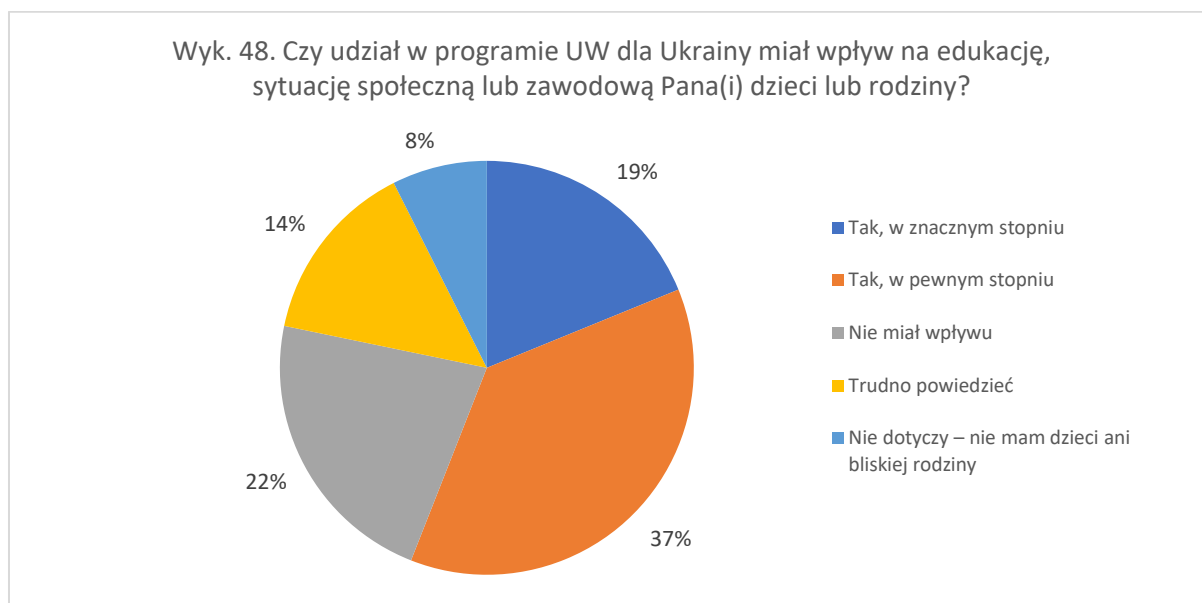
Dane dotyczące zmian na rynku pracy po zakończeniu Programu (wyk. 47) ilustrują nie tylko krótkoterminową poprawę statusu, ale trend w kierunku aktywnego kształtowania ścieżki zawodowej. Wzrost liczby osób podejmujących „nową” pracę lub „nową” działalność (z 34 do 67 między styczniem 2024 a 2025 rokiem) oraz liczba osób zmieniających pracę na bardziej zgodną z kwalifikacjami (wyk. 27) wskazują na przejście z fazy akceptacji jakiegokolwiek pracy do fazy celowego zarządzania karierą. Uczestnicy wykorzystują zdobyte w Programie kompetencje oraz wzmocnioną sieć kontaktów do stopniowej realokacji swojego wysokiego kapitału ludzkiego na polskim rynku, dążąc do pełniejszej realizacji zawodowej. Proces ten ma charakter ewolucyjny i wskazuje na długofalowy proces integracji zawodowej, zapoczątkowany przez interwencję Programu.

Efekt międzypokoleniowy i poszerzenie horyzontów rodzinnych

Wpływ Programu wykracza ponad indywidualne sylwetki uczestników, dotykając obszarów całych rodzin. Dla 56% respondentów (211 osób) udział w Programie miał pozytywny wpływ (w znacznym lub pewnym stopniu) na edukację, sytuację społeczną lub zawodową ich dzieci lub rodziny (wyk. 48). Ten efekt mógł realizować się poprzez bezpośrednie wsparcie dla dzieci (warsztaty, wyjazdy), przez poprawę sytuacji materialnej i stabilizacji rodziny, a także przez modelowanie postawy aktywnego pokonywania trudności i zaangażowania w rozwój. Dzięki Programowi rodzice zdobyli narzędzia, by skuteczniej wspierać swoje dzieci w polskim systemie edukacji i społeczeństwie, co może mieć decydujące znaczenie dla przyszłych szans

życiowych młodego pokolenia i zmniejszać ryzyko wykluczenia. Inwestycja w wysokowyzkwalifikowanych rodziców okazuje się więc inwestycją w integrację ich dzieci.

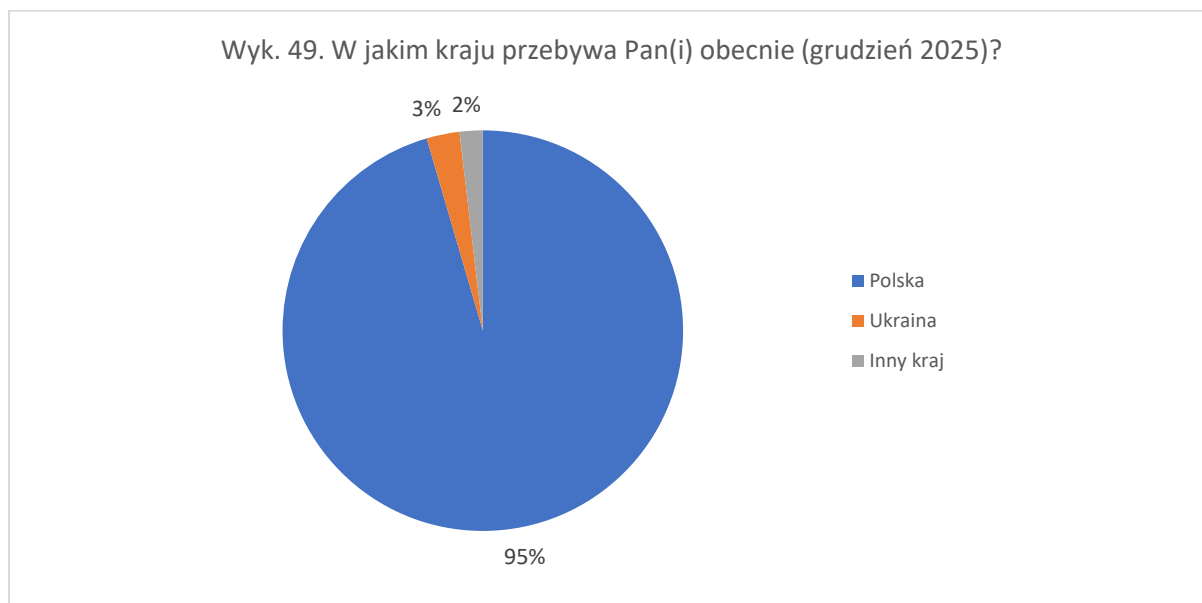

Międzynarodowy wymiar skutków Programu – dyfuzja kapitału ludzkiego

Klasyczna ocena projektów społecznych koncentruje się na ich bezpośrednich, lokalnych efektach. Jednak w przypadku programu adresowanego do społeczności migranckiej, zmuszonej do globalnej mobilności przez kryzys wojenny, prawdziwa miara skuteczności i znaczenia wykracza poza granice kraju realizacji. Program „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” należy postrzegać przez pryzmat strategicznej inwestycji w kapitał ludzki o cechach transnarodowych. Jego finalnym produktem nie są wyłącznie lepiej zintegrowani mieszkańcy Polski, lecz wyposażeni w nowe kompetencje obywatele świata, którzy przenoszą nabyty potencjał w różne zakątki globu, multiplikując tym samym wartość i zasięg oddziaływania inicjatywy.

Bezpośrednim dowodem tej tezy jest mapa obecnego miejsca zamieszkania uczestników Programu. Zgodnie z danymi ankietowymi, większość badanych osób przebywa obecnie w Polsce (wyk. 49), co świadczy o skuteczności działań integracyjnych i tworzeniu trwałych więzi z krajem przyjmującym. Jednak istotna grupa 10 osób powróciła już do Ukrainy, gdzie zdobyte w Polsce umiejętności – zwłaszcza językowe, psychologiczne i organizacyjne – zostaną wykorzystane w procesie odbudowy kraju. Najbardziej wymowny dla międzynarodowego zasięgu jest jednak fakt, że 2% absolwentów Programu żyje dziś także w innych państwach europejskich, takich jak Estonia, Holandia czy Kanada. Choć liczby te mogą wydawać się symboliczne, reprezentują one realny transfer wartościowego, wyszkolonego w ramach polskiej uczelni kapitału ludzkiego do trzecich krajów. Każda z tych osób jest ambasadorem nie tylko nabytej wiedzy, ale także modelu wsparcia wypracowanego przez Uniwersytet Warszawski, przyczyniając się do

dyfuzji pozytywnych praktyk i budowania sieci powiązań wykraczających poza relacje dwustronne.

Ten wymiar Programu doskonale koresponduje z szerszym, niepewnym kontekstem migracyjnym, w jakim funkcjonują uchodźcy z Ukrainy. Badania Narodowego Banku Polskiego wskazują, że dla większości z nich plany na przyszłość pozostają płynne, a decyzja o ostatecznym miejscu zamieszkania jest odłożona w czasie. W tej sytuacji kluczową wartością oferowaną przez Program UW nie było tymczasowe schronienie, lecz przenośny pakiet kompetencji, który zwiększa agencyjność uczestników niezależnie od tego, którą ścieżkę życiową ostatecznie wybiorą. Umiejętność swobodnej komunikacji w języku polskim lub angielskim, odporność psychiczna wypracowana na warsztatach, wiedza o rynku pracy i przedsiębiorczości – wszystko to stanowi walutę wymienialną na globalnym rynku talentów. Uczestnicy, którzy deklarują chęć powrotu do Ukrainy, zabiorą ze sobą kompetencje przydatne w odbudowie państwa i jego przyszłej integracji z Unią Europejską. Ci, którzy rozważają emigrację do innego kraju zachodniego, rozpoczynają ją z istotnie wyższym kapitałem startowym. Natomiast ci, którzy pozostaną w Polsce, już dziś zasilają krajowy rynek pracy wartościowymi kwalifikacjami.

W ten sposób Program „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” realizuje w praktyce założenia nowoczesnej dyplomacji publicznej i akademickiej. Jego wpływ nie kończy się na granicy kampusu czy kraju. Przeciwnie, poprzez swoich absolwentów Program „eksportuje” pozytywne doświadczenie współpracy polsko-ukraińskiej, wzmacnia europejską sieć wykwalifikowanych specjalistów i przyczynia się do tworzenia transnarodowej wspólnoty, dla której doświadczenie solidarnego wsparcia z Polski będzie trwałym punktem odniesienia. Oceniając długofalowe efekty Programu, należy zatem patrzeć nie tylko na wskaźniki zatrudnienia w Warszawie czy Krakowie, ale także na potencjał oddziaływania zgromadzony w tych uczestnikach, którzy swoją drogę życiową prowadzą przez Tallinn,

Rotterdam, Toronto czy Kijów. To właśnie ta zdolność do wyposażenia ludzi w uniwersalne, mobilne narzędzia rozwoju stanowi najgłębszy przejaw międzynarodowego znaczenia i nowoczesności całej inicjatywy.

Podsumowanie: Od reaktywacji do proaktywacji

Rola Programu „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” w kształtowaniu długofalowych perspektyw uczestników sprowadza się do fundamentalnej zmiany: przejścia od postawy reaktywnej (dostosowującej się do kryzysu) do postawy proaktywnej (aktywnie kształtującej własną przyszłość). Program dostarczył nie tylko „paszportu” w postaci języka polskiego, ale także „mapy nawigacyjnej” (orientacji w rynku pracy, systemie prawnym), „sieci wsparcia” (kontaktów społecznych) oraz „paliwa” (wzmocnionego poczucia wartości i odporności psychicznej). Dzięki temu, nawet w obliczu niepewności co do kraju zamieszkania za pięć lat, uczestnicy nie tkwią w beczynności. Inwestują w dalsze szkolenia, optymalizują swoją sytuację zawodową, budują stabilność dla rodzin i utrzymują otwartość na różne scenariusze. W tym sensie, najtrwalszym dziedzictwem Programu może być nie konkretna umiejętność, lecz przywrócona i wzmocniona zdolność jego beneficjentów do samodzielnego, strategicznego myślenia o własnej przyszłości, co stanowi najcenniejszy kapitał na drodze do pełnej integracji i dobrostanu, niezależnie od tego, gdzie ta droga ostatecznie poprowadzi.

Wnioski z działań Uniwersytetu Warszawskiego w ramach Programu „UW dla Ukrainy”

Realizacja Programu „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” stanowi nie tylko przykład skutecznego wypełniania społecznej odpowiedzialności uczelni, lecz przede wszystkim modelową lekcję na temat strategicznego zarządzania kapitałem ludzkim w sytuacji kryzysu humanitarnego o skali międzynarodowej. Program, wychodząc daleko poza ramy doraźnej pomocy, zrealizował paradygmat zrównoważonej integracji, traktując grupę wysoko wykwalifikowanych uchodźców nie jako biorców wsparcia, ale jako podmioty posiadające ogromny, choć w nowym kontekście uśpiony, potencjał rozwojowy. Synteza danych ewaluacyjnych prowadzi do niepodważalnego wniosku, że była to interwencja wysoce trafna i efektywna, której struktura zasługuje na instytucjonalizację oraz upowszechnienie jako wzorca w politykach publicznych.

Fundamentalnym osiągnięciem Programu było nadanie procesowi integracji charakteru aktywnego i ukierunkowanego na wartość. Podczas gdy wiele inicjatyw pomocowych koncentruje się na zaspokajaniu potrzeb bytowych, program UW świadomie budował mosty między kapitałem ludzkim uchodźców a potrzebami polskiego społeczeństwa i gospodarki. Dowodem na to jest przełomowy przyrost kompetencji językowych, gdzie odsetek osób posługujących się językiem polskim na poziomie komunikatywnym lub wyższym wzrósł z zaledwie 16% do ponad 83%, co zgodnie z badaniami Instytutu Badań Edukacyjnych jest kluczowym predyktorem powodzenia integracji społeczno-zawodowej. Jednakże prawdziwym wyznacznikiem jakości Programu było synergiczne połączenie tego celu z równoległym wsparciem psychologicznym, które, jak wskazują raporty Światowej Organizacji Zdrowia dotyczące zdrowia psychicznego uchodźców, jest często zaniebywanym, lecz fundamentalnym elementem przywracania sprawczości. Fakt, że uczestnicy wsparcia nie tylko odczuli poprawę samopoczucia, ale i aktywnie stosują poznane techniki, pokazuje, że Program wzmacniał wewnętrzne zasoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach, a nie tworzył zależności od zewnętrznej pomocy.

Najbardziej wymownym wskaźnikiem skuteczności jest transformacja zawodowa uczestników. Program skutecznie przeciwdziałał zjawisku „marnotrawstwa umiejętności” („brain waste”), powszechnemu wśród migrantów przymusowych, o którym mówią analizy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Dane wskazują na znaczący wzrost liczby osób pracujących na stanowiskach specjalistycznych, co oznacza, że wysokie kwalifikacje zdobyte w Ukrainie zostały skutecznie przełożone na polski rynek pracy. Proces ten miał charakter kaskadowy: kompetencje językowe i psychologiczne otworzyły drzwi do zatrudnienia, a sukcesy zawodowe wzmocniły poczucie wartości i przynależności, co z kolei utrwalało decyzję o pozostaniu w Polsce. Ta samonapędzająca się pętla pozytywnych zmian jest esencją zrównoważonej integracji. Co istotne, Program wywarł także wpływ międzypokoleniowy, pozytywnie oddziałując na sytuację dzieci uczestników, co

zgodnie z koncepcjami kapitału kulturowego ma zasadnicze znaczenie dla długofalowej mobilności społecznej kolejnych pokoleń.

Z przeprowadzonej analizy wyłania się kilka przełomowych wniosków o charakterze uniwersalnym. Po pierwsze, Program dowiódł, że uczelnia wyższa może pełnić rolę niezwykle efektywnego integratora społecznego, wykraczając poza tradycyjne role dydaktyczno-naukowe. Jego siła polegała na zdolności do mobilizacji eksperckiej wiedzy z zakresu glottodydaktyki, psychologii, prawa i doradztwa zawodowego oraz spakowania jej w spójną, dostępną ofertę. Po drugie, sukces Programu stanowi mocny argument ekonomiczny. Inwestycja w kompleksową integrację wysokowykwalifikowanych osób nie jest wyłącznie kosztem pomocy humanitarnej, ale strategiczną inwestycją w kapitał ludzki kraju przyjmującego, która zwraca się poprzez wyższe wpływy podatkowe, innowacyjność i wzmocnienie konkurencyjności rynku pracy. Po trzecie, Program uwidoczniał, że największą barierą nie jest brak kwalifikacji migrantów, lecz brak odpowiednich instytucjonalnych kanałów ich walidacji i wykorzystania. Działania UW skutecznie taki kanał stworzyły, pełniąc rolę pomostu między potencjałem uchodźców a potrzebami polskiej gospodarki.

Program „Uniwersytet Warszawski dla Ukrainy” przekroczył granice wsparcia społeczności uchodźczej w trudnych dla niej czasach. Był to strategiczny eksperyment społeczny, który z powodzeniem wykazał, że inwestycja w integralny rozwój człowieka – w jego język, psychikę i zawodowe kompetencje – jest najskuteczniejszą formą inwestycji w spójność i rozwojowy potencjał całego społeczeństwa. Jego najtrwalszym dziedzictwem nie są liczby w sprawozdaniu, lecz wzmocnione życie ludzkie, odzyskana godność zawodowa tysięcy osób oraz żywy dowód na to, że polska uczelnia może być nie tylko miejscem zdobywania wiedzy, ale i potężnym, empatycznym sercem społeczeństwa obywatelskiego, zdolnym do transformowania globalnych wyzwań w lokalne szanse. Przyjęcie powyższych rekomendacji pozwoliłoby przekształcić ten jednostkowy sukces w trwały, systemowy element polskiej polityki migracyjnej, naukowej i społecznej, czyniąc z integracji prawdziwą narodową inwestycję.

Spis wykresów

Wyk. 1. W jakim obwodzie Ukrainy mieszkał(a) Pan(i) przed wybuchem pełnowymiarowej wojny w 2022 roku?	7
Wyk. 2. W którym województwie w Polsce przebywał(a) bezpośrednio przed udziałem w programie „UW dla Ukrainy”?	7
Wyk. 3. Jaki jest najwyższy poziom wykształcenia, jaki Pan(i) ukończył(a)?	8
Wyk. 4. Jakiego rodzaju pracę wykonywał(a) Pan(i) w ostatnim roku przed wybuchem pełnowymiarowej wojny w 2022?	8
Wyk. 5. Jaki jest Pana(i) stan cywilny?	9
Wyk. 6. W jakim wieku jest najmłodsze dziecko przebywające z Panią/Panem w Polsce?	10
Wyk. 7. Kiedy po raz pierwszy przyjechał(a) Pan(i) do Polski po wybuchu wojny w 2022 roku?	10
Wyk. 8. Gdzie Pan(i) mieszkał(a) bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy”?	11
Wyk. 9. Gdzie obecnie Pan(i) mieszka w Polsce?	11
Wyk. 10. Co sprawiło, że zdecydował(a) Pan(i) na udział w Programie „UW dla Ukrainy”?	13
Wyk. 11. Czy był(a) Pan(i) zadowolony(a) z udziału w Programie „UW dla Ukrainy”?	14
Wyk. 12. Które szkolenia w ramach Programu „UW dla Ukrainy” ocenia Pan(i) jako najcenniejsze?	14
Wyk. 13. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka polskiego bezpośrednio przed rozpoczęciem udziału w Programie?	15
Wyk. 14. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka polskiego po zakończeniu udziału w Programie?	15
Wyk. 15. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka polskiego obecnie?	15
Wyk. 16. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka angielskiego bezpośrednio przed rozpoczęciem udziału w Programie?	16
Wyk. 17. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka angielskiego po zakończeniu udziału w Programie?	16
Wyk. 18. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka angielskiego obecnie?	17
Wyk. 19. Czy uczestniczył(a) Pan(i) w warsztatach psychologicznych?	17

Wyk. 20. Czy warsztaty psychologiczne były pomocne w radzeniu sobie ze stresem?	18
Wyk. 21. Czy po warsztatach psychologicznych Pana(i) samopoczucie zmieniło się na lepsze?	18
Wyk. 22. Czy stosuje Pan(i) na co dzień coś, o czym dowiedział(a) się Pan(i) podczas warsztatów psychologicznych?	18
Wyk. 23. Jakie umiejętności / kompetencje w swojej ocenie podniósł/podniosła Pan(i) dzięki udziałowi w Programie?	19
Wyk. 24. Jaki był Pani/Pana status na rynku pracy po zakończeniu udziału w Programie (koniec stycznia 2024)?	21
Wyk. 25. Jaki jest Pani/Pana obecny status na rynku pracy po zakończeniu udziału w Programie (rok 2025)?	22
Wyk. 26. Jakie wg Pana/Pani są bezpośrednie korzyści z udziału w Programie "UW dla Ukrainy"?	23
Wyk. 27. Mój udział w Programie przyczynił się do...	23
Wyk. 28. Rodzaj pracy wykonywanej przed rozpoczęciem udziału w Programie oraz obecnie (grudzień 2025)	24
Wyk. 29. Dopasowanie umiejętności/kompetencji do pracy wykonywanej przed udziałem w Programie i obecnie (grudzień 2025)	25
Wyk. 30. W jakim stopniu wiedza i umiejętności zdobyte w Programie miały wpływ na Pani/Pana konkurencyjność na rynku pracy w Polsce?	26
Wyk. 31. Porównując swoją obecną sytuację ekonomiczną z tą sprzed udziału w Programie „UW dla Ukrainy”, czy zaszła w niej zmiana?	26
Wyk. 32. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: Satisfakcjonujące wynagrodzenie w pracy - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?	27
Wyk. 33. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: Stabilność zatrudnienia (wymiar czasu pracy, umowa o pracę) - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?	27
Wyk. 34. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: Elastyczność czasu pracy - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?	28
Wyk. 35. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: Zadania odpowiadające mojemu wykształceniu i kompetencjom - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?	28

Wyk. 36. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: Możliwości rozwoju osobistego w pracy - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?	28
Wyk. 37. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: Możliwości awansu w pracy - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?	29
Wyk. 38. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: Możliwość kontaktów z ludźmi w pracy - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?	29
Wyk. 39. W jakim stopniu był(a)/jest Pan(i) zadowolony(a) z: Pozytywne środowisko pracy - bezpośrednio przed udziałem w Programie „UW dla Ukrainy” i obecnie (grudzień 2025)?	29
Wyk. 40. Czy po zakończeniu udziału w Programie próbował(a) Pan(i) wprowadzić w swoim życiu którąkolwiek z poniższych zmian?	31
Wyk. 41. Na dzień dzisiejszy, jak się Panu(i) wydaje, ile najdłużej zostanie Pan(i) w Polsce?	32
Wyk. 42. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka polskiego w różnych momentach czasu?	33
Wyk. 43. Jak ocenia Pana(i) swoją znajomość języka angielskiego w różnych momentach czasu?	33
Wyk. 44. Czy zamierza Pan(i)...?	35
Wyk. 45. Czy od zakończenia udziału w Programie brał(a) Pan/Pani udział w kursach lub szkoleniach podnoszących kwalifikacje?	36
Wyk. 46. Jeśli po zakończeniu udziału w Programie brał(a) Pan(i) udział w kursach lub szkoleniach podnoszących kwalifikacje, to w jakich?	36
Wyk. 47. Status respondenta na rynku pracy po zakończeniu udziału w Programie (styczeń 2024) a obecnie (grudzień 2025)	37
Wyk. 48. Czy udział w programie UW dla Ukrainy miał wpływ na edukację, sytuację społeczną lub zawodową Pana(i) dzieci lub rodziny?	38
Wyk. 49. W jakim kraju przebywa Pan(i) obecnie (grudzień 2025)?	39

